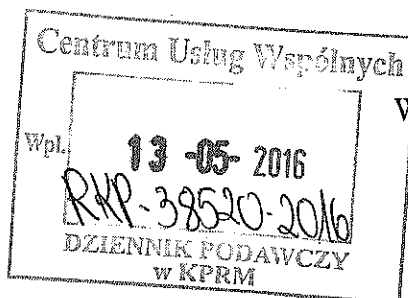

**MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI**

DP-WPL/0201/4/2016/41

Warszawa, 13 maja 2016 r.

KRM-10-50-16

Rozesłano: 16-05-2016

UD30

Przedkładam zgłoszony przez:
Ministra Sportu i Turystyki dokument rządowy
przeznaczony do rozpatrzenia na posiedzeniu SKRM
w dniu 19 maja 2016 r.

Merytorycznie prowadzącym sprawę w Departamencie Komitetu Rady
Ministrów jest: p. I. Bujak, tel. 694 6354, e-mail: ibujak@kprm.gov.pl

(-) M. Hirszel – Sekretarz Stałego Komitetu Rady Ministrów

Pani

Małgorzata Hirszel

Sekretarz Stałego Komitetu

Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

na podstawie § 58 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979), w załączeniu przekazuję projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów poz. UD30), z uprzejmą prośbą o skierowanie do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów na najbliższym posiedzeniu.

Przedmiotowy projekt przewiduje wzmocnienie całościowego systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży poprzez utworzenie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w formie rachunku bankowego prowadzonego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Jednocześnie informuję, że przedmiotowy projekt został poddany konsultacjom społecznym, uzgodnieniom oraz opiniowaniu. Zgodnie z protokołem posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z dnia 30 marca 2016 r., strona samorządowa Komisji uzgodniła przedmiotowy projekt, ale z uwagi na brak ostatecznej wersji dokumentu zdjęto go do trybu obiegowego. W dniach 29 kwietnia do 6 maja 2016 r. projekt był opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w trybie obiegowym.

Załącz.: ... – 45 egz. + płyta CD

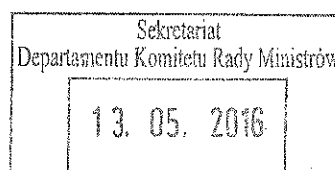
Łęka wycieczki

Z upoważnienia
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI
Jarosław Stawiński
Sekretarz Stanu

Prowadzący sprawę:

Paweł Matej

tel.: (22) 24 43 265

DIAM. 215.10.52(5)/16

U S T A W A

z dnia 2016 r.

**o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy o ubezpieczeniach
obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze
Ubezpieczycieli Komunikacyjnych**

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa:

- 1) warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z klientami o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zasady funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.”;

2) w art. 5:

a) w ust. 1:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zapewnić klientom na wypadek swojej niewypłacalności: pokrycie kosztów powrotu z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej, obejmujących w szczególności koszty transportu, zakwaterowania, transferów, w tym także koszty poniesione przez klientów, w wypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu, a także zapewnić klientom zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna nie została lub nie zostanie zrealizowana, a także zapewnić klientom zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, przez:

- a) zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub
 - b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, lub
 - c) przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju i złoży właściwemu marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat na rachunek powierniczy, oraz
 - d) dokonywanie terminowych wpłat składki w należnej wysokości do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a;”,
- w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
- „4) prowadzić wykaz zawartych:
 - a) umów o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych,
 - b) umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych- zwany dalej „wykazem umów”;
 - 5) składać terminowo do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje, zawierające wysokość należnej składki do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a, liczbę i rodzaj zawartych umów o świadczenie usług turystycznych oraz liczbę klientów objętych umowami zawartymi w danym miesiącu, informacje o zabezpieczeniach finansowych, o których mowa w pkt 2 lit. a–c, do których mogą być składane roszczenia w okresie, za jaki składana jest deklaracja oraz o podmiotach ich udzielających, a także informację na temat liczby klientów, w przypadku których składka została już wniesiona do Funduszu, a impreza turystyczna została odwołana przez organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, a także w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez klienta.”,
- b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a. W wypadku przedsiębiorcy zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego

Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej za spełnienie warunków prowadzenia działalności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, uznaje się posiadanie zabezpieczenia finansowego w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1-2, dotyczą całego okresu wykonywania działalności.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3g w następującym brzmieniu:

„3a. Wykaz umów, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, zawiera następujące dane:

- 1) numer rezerwacji;
- 2) termin zawarcia umowy;
- 3) termin imprezy turystycznej;
- 4) liczba osób objętych umową;
- 5) cena usług objętych umową;
- 6) miejsce wykonania umowy;
- 8) rodzaj środka transportu;
- 9) terminy i wysokość faktycznie dokonanych przedpłat;
- 10) termin i wysokość zwrotu wpłat klientowi w przypadku rozwiązania umowy.

3b. Wykaz umów może być prowadzony w postaci elektronicznej.

3c. Marszałek województwa i minister właściwy do spraw turystyki, w trybie kontroli, mają prawo dostępu do danych zawartych w wykazie umów.

3d. Na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego udostępnia się dane zawarte w wykazie umów, bez wskazywania danych identyfikujących klientów. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do przetwarzania danych zawartych w wykazie umów, w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a.

3e. W przypadku niewypłacalności organizator turystyki lub pośrednik turystyczny przekazuje właściwemu marszałkowi województwa:

- 1) oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że z powodu niewypłacalności nie jestem w stanie wywiązać się z umów o świadczenie usług turystycznych zawartych z klientami w okresie od dnia

..... do dnia oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej i zapewnić klientom zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną stosownie do przepisu art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”;

- 2) wykaz umów, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, ograniczony do umów, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane; wykaz umów zawiera również imiona i nazwiska oraz numery telefonów kontaktowych osób objętych umową.

3f. W przypadku braku możliwości uzyskania oświadczenia, o którym mowa w ust. 3e pkt 1, marszałek województwa wydaje dyspozycję wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, b i d, bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub pośrednik turystyczny nie jest w stanie wywiązać się z umów o świadczenie usług turystycznych zawartych z klientami oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej i zapewnić klientom zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, która nie została lub nie zostanie zrealizowana.

3g. Dokumenty, o których mowa w ust. 3e marszałek województwa niezwłocznie przekazuje podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b.”,

- e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Marszałek województwa jest uprawniony do występowania na rzecz klientów w sprawach wypłaty środków z tytułu umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia, na zasadach określonych w treści tych umów, a także w sprawach wypłaty środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a.”,

- f) po ust. 5a dodaje się ust. 5b-5l w brzmieniu:

„5b. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, po otrzymaniu każdorazowej dyspozycji marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki upoważnionej do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klientów do kraju, o której mowa w ust. 4, bezwarunkowo, niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dyspozycji, przekazuje wnioskowaną zaliczkę na pokrycie

kosztów powrotu klientów do kraju. Marszałek województwa przedstawia podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, pisemne rozliczenie otrzymanej zaliczki w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu zaliczki.

5c. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b lub właściwy marszałek województwa, po uprzednich uzgodnieniach między nimi w każdym przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, przyjmuje zgłoszenia od klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, którzy nie otrzymali zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna nie została lub nie zostanie zrealizowana, a także zwrotu części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu.

5d. W przypadku gdy zgłoszenia, o których mowa w ust. 5c przyjmuje marszałek województwa przekazuje on niezwłocznie zgłoszenia podmiotowi, który udzielił organizatorowi turystyki lub pośrednikowi turystycznemu zabezpieczeń finansowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b w celu wyliczenia należnych klientom kwot zwrotu wniesionych przez nich wpłat, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5e. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia klienta, dokonuje jego weryfikacji pod względem kompletności i zgodności ze stanem faktycznym oraz przekazuje właściwemu marszałkowi województwa informację o szczegółowych wyliczeniach kwoty należnej klientowi albo informację o nieuwzględnieniu danego zgłoszenia w całości lub w części wraz ze wskazaniem przyczyny. W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego termin przekazania informacji marszałkowi województwa ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 60 dni od dnia otrzymania zgłoszenia klienta.

5f. Po otrzymaniu dokonanego przez podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, szczegółowego wyliczenia

kwot należnych poszkodowanym klientom marszałek województwa wydaje dyspozycję wypłaty środków, a podmiot udzielający zabezpieczenia finansowego dokonuje wypłat należnych kwot bezpośrednio poszkodowanym klientom, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania dyspozycji.

5g. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot udzielający tych zabezpieczeń niezwłocznie informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

5h. Marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka upoważniona do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klientów do kraju, o której mowa w ust. 4, występuje do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o wypłatę środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, w przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

5i. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny niezwłocznie wypłaca marszałkowi województwa lub wskazanej przez niego jednostce upoważnionej do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu klientów do kraju, o której mowa w ust. 4, środki z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w ust. 5h, w zakresie niezbędnym do realizacji zadania określonego w ust. 5a. Marszałek województwa przedstawia Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu pisemne rozliczenie środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu środków.

5j. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na dokonanie klientom zwrotu wpłat, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, niezwłocznie po dokonaniu weryfikacji zgłoszeń klientów, przekazuje właściwemu marszałkowi województwa zgłoszenia zebrane od klientów, którzy nie otrzymali całości zwrotu wpłat wraz z informacją dotyczącą wysokości wypłaconych tym klientom kwot z zabezpieczeń finansowych oraz z wyliczeniem kwot, których zabrakło na zwrot wpłat w stosunku do każdego klienta. Podmiot udzielający

zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b przekazuje informacje o tych zgłoszeniach do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

5k. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, niezwłocznie po otrzymaniu dyspozycji właściwego marszałka województwa, wypłaca należne klientom środki zgodnie z otrzymaną dyspozycją, o czym informuje właściwego marszałka województwa oraz podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a lub b.

5l. W przypadku gdy zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, okaże się niewystarczające, klient niezwłocznie informuje o tym właściwego marszałka województwa. Do wypłaty środków stosuje się odpowiednio ust. 5h, 5j i 5k.”;

3) w art. 7a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Obowiązki, o których mowa w art. 5 ust. 1–1b, nie mają zastosowania do przedsiębiorcy w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.”;

4) w art. 8:

a) w ust. 1:

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru wydawanych na wnioski Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego”;

- w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) oświadczeń o niewypłacalności przedsiębiorcy, o których mowa w art. 5 ust. 3e pkt 1 lub informacji marszałka województwa o uruchomieniu zabezpieczenia finansowego bez tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że przedsiębiorca nie jest w stanie wywiązać się z zawartych z klientami umów o imprezy turystyczne.”;

b) w ust. 4 pkt. 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykreślonych z rejestru z urzędu lub na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i objętych zakazem wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru”;

c) po ust. 7c dodaje się ust. 7d-7h w brzmieniu:

„7d. Każdy może żądać udzielenia informacji objętych wpisem do Ewidencji przez złożenie zapytania w dowolnej formie w odniesieniu do konkretnych przedsiębiorców.

7e. Marszałek województwa ma prawo dostępu do informacji zawartych w Ewidencji, niezależnie od miejsca siedziby przedsiębiorcy, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - miejsca jego zamieszkania.

7f. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny posiada dostęp do danych zawartych w Ewidencji i jest uprawniony do ich przetwarzania w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a.

7g. Na wniosek jednostek turystycznego samorządu gospodarczego oraz organizacji zajmujących się ochroną praw konsumenta udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji.

7h. Dla celów naukowo-badawczych udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji, bez wskazywania danych identyfikujących przedsiębiorców.”;

5) w art. 9 w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w wypadku rażącego naruszenia warunku wykonywania działalności, o którym mowa w art. 10a pkt 1a;”;

6) w art. 10a po pkt 1 dodaje się pkt 1a –1d w brzmieniu:

„1a) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego;

1b) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku rzetelnego prowadzenia wykazu umów, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4;

1c) zawieranie przez przedsiębiorcę kolejnych umów o imprezy turystyczne lub umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych i przyjmowanie od klientów wpłat na poczet tych umów mimo złożenia oświadczenia o niewypłacalności lub w przypadku wydania przez marszałka województwa dyspozycji wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, b i d, bez tego oświadczenia, zgodnie z art. 5 ust. 3f;

- 1d) zawieranie umów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a lub b, na kwoty zabezpieczenia finansowego niższe, niż minimalne wysokości sum gwarancji lub minimalne sumy gwarancyjne określone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10;”;
- 7) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Turystyczny Fundusz Gwarancyjny

Art. 10c. 1. Tworzy się Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”, stanowiący wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.¹⁾).

2. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zapewnia obsługę Funduszu.

Art. 10d. 1. Środki Funduszu są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

2. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) wpłat przedsiębiorców, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. d;
- 2) odsetek od środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 1;
- 3) przychodów z lokat środków Funduszu dokonywanych z zachowaniem jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa, jakości i rentowności środków Funduszu, przy jednoczesnym zachowaniu ich płynności;
- 4) środków uzyskanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z pożyczek i kredytów na rzecz Funduszu;
- 5) innych wpływów.

3. W przypadku niedoboru środków na rachunku Funduszu niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania, w tym realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 5i i 5k, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może udzielić Funduszowi zwrotnego finansowania na warunkach odpowiadających stopie oprocentowania lokat uzyskiwanych

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 1273, 1691, 1844 i 2281.

przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w danym okresie, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i płynności środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Wysokość zwrotnego finansowania udzielonego przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na rzecz Funduszu nie może przekroczyć wysokości 5% wartości lokat funduszu statutowego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w okresie finansowania do jednego roku.

4. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje prawo dochodzenia od przedsiębiorcy zwrotu wypłaconych kwot, o których mowa w art. 5 ust. 5i, 5k i 5l, w przypadku gdy po złożeniu oświadczenia o niewypłacalności, przedsiębiorca dalej prowadzi działalność.

5. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje roszczenie do masy upadłości organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego o zwrot wypłaconych środków, o których mowa w art. 10e ust. 1.

6. Wierzytelności, o których mowa w ust. 5, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może zgłaszać syndykowi do czasu prawomocnego wykonania planów podziału funduszu masy.

Art. 10e. 1. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) pokrycie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej, obejmujących w szczególności koszty transportu, zakwaterowania, transferów, w tym także koszty poniesione przez klientów, w wypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu,
 - 2) zwrot wpłat wniesionych przez klientów tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna nie została lub nie zostanie zrealizowana,
 - 3) zwrot części wpłat wniesionych przez klientów tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu
- w przypadku gdy środki finansowe pochodzące z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a–c, okażą się niewystarczające.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się spłaty kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 10d ust. 2 pkt 4, wraz z odsetkami i innymi kosztami obsługi kredytów i pożyczek. Spłata kredytów i pożyczek nie może być dokonywana ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 10d ust. 1.

3. Ze środków Funduszu pokrywa się koszty związane z realizacją wypłat z Funduszu, o których mowa w ust. 1, oraz koszty jego obsługi przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Roszczenia i zobowiązania Funduszu nie mogą być pokrywane ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 10d ust. 1.

Art. 10f. 1. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 5 ust. 1, nalicza i przekazuje składki na Fundusz.

2. Składka na Fundusz jest naliczana w wysokości nie wyższej niż 30 zł od każdego klienta z tytułu zawartej umowy o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych lub umowy w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych. Składka jest należna z dniem zawarcia umowy.

3. Składka przekazana na Fundusz nie podlega zwrotowi. W przypadku składki odprowadzonej za imprezę turystyczną, która została odwołana przez organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, a także w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez klienta, składka podlega zarachowaniu na poczet następnej należnej do przekazania składki.

4. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość składki płaconej na rzecz Funduszu, uwzględniając zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz potrzeby finansowe Funduszu związane z realizacją zadań wynikających z ustawy, przy czym minimalna stawka może być określona na poziomie 0 zł.

Art. 10g. 1. Podmioty obowiązane do naliczania i przekazywania składek na Fundusz bez wezwania:

- 1) obliczają kwotę należną z tytułu składki na rzecz Funduszu za okres jednego miesiąca i przekazują tę kwotę w terminie do 21. dnia miesiąca następującego po danym okresie;
- 2) składają do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 w terminie do 21. dnia każdego miesiąca następującego po danym okresie.

2. W przypadku niewykonania obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wzywa pisemnie organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego do złożenia deklaracji lub dokonania płatności, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do dochodzenia należnych składek wraz z odsetkami. Wezwanie jest wysyłane do wiadomości właściwego marszałka województwa.

3. W przypadku niedochowania terminu określonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny występuje do właściwego marszałka województwa z wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 9 ust. 3 pkt 1a.

4. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny gromadzi i przetwarza dane zawarte w deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, w celu weryfikacji prawidłowości wysokości odprowadzanych składek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, prowadzenia analiz, oceny ryzyka i adekwatności posiadanych środków.

5. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, mając na względzie umożliwienie identyfikacji podmiotu obowiązanego do naliczania i przekazywania składki, a także zapewnienie możliwości weryfikacji wysokości składki.

6. Deklaracje, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 10h. 1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, w terminie 30 dni od ostatniego dnia każdego kwartału, przekazuje kwartalną informację o wykorzystaniu

środków Funduszu ministrowi właściwemu do spraw turystyki oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

2. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, zakres kwartalnej informacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając wymogi kompletności informacji dotyczących funkcjonowania Funduszu.”;

8) w art. 14:

a) w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wysokość składki do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, jeśli dotyczy;”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Organizator turystyki i pośrednik turystyczny wydają klientowi wpłacającemu należność z tytułu zawartej umowy lub zaliczkę przekraczającą 10% tej sumy pisemne potwierdzenie posiadania zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a–d, wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tych zabezpieczeń w wypadkach określonych ustawą.”;

9) tytuł rozdziału 5a otrzymuje brzmienie:

„Kary pieniężne i przepis karny”;

10) po art. 45c dodaje art. 45d w brzmieniu:

„Art. 45d. Kto zaniża wysokość należnej składki w deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, składanej do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 98 dodaje się art. 98a w brzmieniu:

„Art. 98a. Fundusz wykonuje zadania, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187).”;

2) w art. 119:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Fundusz w rocznym sprawozdaniu z działalności, o którym mowa w ust. 1, przedstawia wyodrębnioną informację dotyczącą funkcjonowania

i działalności Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w art. 10c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zatwierdzone przez Zgromadzenie Członków Funduszu sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, Fundusz przedstawia ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych, ministrowi właściwemu do spraw turystyki oraz organowi nadzoru.”.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 8 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych nie dłużej jednak niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 119 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. Do umów o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych oraz umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do zapewnienia:

- 1) pokrycia kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej, w wypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu,
- 2) zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu impreza turystyczna nie została lub nie zostanie zrealizowana,
- 3) zwrotu części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu

– w przypadku pośrednika turystycznego lub organizatora turystyki, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zawarł umowę o świadczenie usług turystycznych polegających na

organizowaniu imprez turystycznych lub umowę w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, a po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy złożył oświadczenie o niewypłacalności, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, uwzględnia w wykazie umów, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, także umowy zawarte i niezrealizowane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 1, pkt 2 lit. d w zakresie ust. 3e pkt 1 i ust. 3f, pkt 2 lit. e i f, pkt 4 lit. a tiret drugie i lit. c, pkt 7 w zakresie art. 10c - art. 10e oraz art. 2 - 5, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania ustawy

W świetle komplikującej się sytuacji geopolitycznej, dotyczącej najpopularniejszych kierunków (Egiptu, Tunezji, Turcji) wyjazdów turystycznych polskich turystów korzystających z usług organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, zwanych dalej „biurami podróży”, i w związku z nasilającym się w świecie terroryzmem, nastąpił spadek popytu na usługi biur podróży, a szczególnie tych specjalizujących się w organizacji wyjazdów do ww. krajów. W związku z powyższym nastąpił wzrost zagrożenia dla płynności finansowej, a co za tym idzie wzrost ryzyka wystąpienia niewypłacalności biur podróży, z którym wiąże się ryzyko poniesienia szkód przez ich klientów.

Rozwiązaniem na rzecz całkowitego wyeliminowania ryzyka braku środków na pokrycie szkód poniesionych przez klientów nawet w przypadku serii niewypłacalności biur podróży we wskazanej sytuacji rynkowej, jest wzmocnienie całościowego systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży przez stworzenie rezerwy finansowej w systemie zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (tzw. II filar). Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187), zwana dalej „ustawą o usługach turystycznych”, była wielokrotnie nowelizowana. W swej istocie transponowała postanowienia dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23.06.1990, s. 59; Dz. Urz. Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 13, t. 10, str. 132), zwanej dalej „dyrektywą 90/314/EWG”. W związku ze wskazaną sytuacją rynkową konieczne jest jednak wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży i pilne wprowadzenie do tego systemu II filaru, przez wprowadzenie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „TFG”, prowadzonego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „UFG”. Nowelizacja ustawy ma zatem na celu rozszerzenie zakresu narzędzi, które implementują postanowienia art. 7 ww. dyrektywy, a nie całkowitą zmianę istniejącego systemu.

Kompleksowa przebudowa systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży jest przedmiotem analiz prowadzonych w ramach prac nad nową ustawą o usługach turystycznych, która będzie wdrażała do polskiego porządku prawnego nową Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r.

w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającą rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz. Urz. UE L 326 z 11.12.2015, s. 1), zwaną dalej „dyrektywą 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych”. Proces wdrażania nowej dyrektywy z uwagi na szeroki zakres zmian jest procesem długotrwałym. Państwa członkowskie, w tym Polska, są zobowiązane do uchwalenia i publikacji przepisów krajowych wdrażających dyrektywę do 1 stycznia 2018 r. Z uwagi na dynamiczny charakter zmian popytu turystycznego wywoływanych kolejnymi atakami terrorystycznymi, konieczne jest jednak jak najszybsze wzmocnienie dotychczasowego systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży. W związku z powyższym projektowana regulacja zakłada pozostawienie I filaru istniejącego już systemu w dotychczasowym kształcie. Ograniczenie projektowanej nowelizacji ustawy do niezbędnych zmian związanych z wprowadzeniem II filaru do systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży oraz usunięciem najważniejszych braków i wątpliwości interpretacyjnych wynikających ze stosowania przepisów aktualnie obowiązującej ustawy, ma na celu jak najszybsze wzmocnienie ochrony klientów korzystających z usług biur podróży.

II Przedstawienie istniejącego stanu rzeczy w dziedzinie, która ma być unormowana

Zgodnie z obecnym stanem prawnym biuro podróży jest obowiązane spełnić następujące warunki dotyczące właściwego zabezpieczenia prowadzonej działalności na wypadek swojej niewypłacalności:

- pokryć koszty powrotu klientów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej w wypadku gdy biuro podróży wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu,
- zapewnić klientom zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną w wypadku gdy z przyczyn dotyczących biura podróży oraz osób, które działają w jego imieniu impreza turystyczna nie zostanie zrealizowana,
- zapewnić klientom zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną, odpowiadającą części imprezy turystycznej, która nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących biura podróży oraz osób, które działają w jego imieniu, przez:
 - a) zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub
 - b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, lub

c) przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju i złoży marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat na rachunek powierniczy.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 i 5 ustawy o usługach turystycznych organem właściwym do uruchomienia środków z ww. umowy gwarancji lub umowy ubezpieczenia oraz występowania na rzecz klientów w sprawach wypłaty środków z tytułu tych umów jest marszałek województwa. Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 5a ustawy o usługach turystycznych w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego do zadań marszałka województwa należy prowadzenie działań związanych z organizacją powrotu klientów z imprezy turystycznej, jeżeli organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu. W praktyce marszałkowie województw w porozumieniu z ubezpieczycielami lub gwarantami zapewniają powrót do kraju klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, którzy złożyli marszałkowi województwa oświadczenie o niewypłacalności.

Na system zabezpieczeń finansowych składają się także przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o usługach turystycznych. Są to rozporządzenia Ministra Finansów z dnia:

- 1) 19 kwietnia 2013 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 511);
- 2) 22 kwietnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 510).

III Wykazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

System zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży dla pogłębionej możliwości funkcjonowania w obliczu obecnej sytuacji międzynarodowej powinien zostać poszerzony. Osiągnięcie celu, jakim jest wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych biur podróży jest możliwe jedynie przez stworzenie rezerwy finansowej w systemie zabezpieczeń finansowych biur podróży (II filar). Utworzenie rezerwy finansowej – systemu uzupełniającego – pozwoli na zgromadzenie niezbędnych środków, gdyby w przyszłości podstawowe zabezpieczenie finansowe organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie było wystarczające do zapewnienia powrotu klientów do kraju oraz do zwrotu wpłat dla klientów.

Projektowane rozwiązanie powinno jednocześnie zapewnić sprawne funkcjonowanie podstawowego systemu zabezpieczeń (I filar). Konieczne jest zatem wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży i pilne wprowadzenie II filaru tego systemu, przez wprowadzenie nowego Funduszu prowadzonego w ramach UFG. Projektowana regulacja w zakresie wprowadzenia TFG, jako funduszu prowadzonego w ramach UFG nie zakłada jego funkcjonowania jako odrębnej osoby prawnej. Głównym argumentem przemawiającym za tym rozwiązaniem jest uniknięcie potrzeby tworzenia nowego, odrębnego podmiotu, co przede wszystkim pozwoli na praktycznie natychmiastowe uruchomienie II filaru, a także na ograniczenie kosztów funkcjonowania TFG w przypadku jego funkcjonowania w ramach już istniejącej instytucji finansowej.

Projektowana regulacja zakłada pozostawienie I filaru istniejącego już systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w dotychczasowym kształcie. W związku z powyższym nie ulegną zmianie podmioty zobowiązane do zapewnienia zabezpieczenia finansowego na wypadek swojej niewypłacalności ani przedmiot tego zobowiązania.

Zakres podmiotowy regulacji obejmuje Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, podmioty udzielające zabezpieczeń finansowych w ramach I filaru systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, ministra właściwego do spraw turystyki, ministra właściwego do spraw instytucji finansowych i marszałków województw oraz wszystkich przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych, których obowiązkiem będzie odprowadzanie składek do systemu uzupełniającego.

Marszałkowie województw nadal będą pełnić rolę organu właściwego do wydania dyspozycji wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży zarówno na pokrycie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej, jak i zwrotu wpłat wniesionych przez klientów na poczet niezrealizowanych lub częściowo niezrealizowanych imprez turystycznych. Kompetencje marszałków województw w tym zakresie obejmą także projektowany II filar systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży. Wskazane koszty powrotu z imprezy turystycznej mogą obejmować w szczególności niezbędne koszty transportu, zakwaterowania, transferów, w tym także koszty poniesione w tym zakresie przez klientów. Jednocześnie projekt został doprecyzowany przez wskazanie, że obowiązek wypłaty zaliczki dotyczy każdorazowej dyspozycji wypłaty środków wydanej przez

marszałka województwa. Wbrew intencji ustawodawcy obowiązek każdorazowej wypłaty po otrzymanej dyspozycji jest kwestionowany przez gwarantów na gruncie aktualnie obowiązującego brzmienia przepisu.

Turystyczny Fundusz Gwarancyjny ma przybrać formę prawną wyodrębnionego rachunku (projektowany art. 10c ust.1 ustawy o usługach turystycznych), który będzie wyodrębnionym rachunkiem bankowym UFG, na którym będą gromadzone środki z określonych w projekcie źródeł (projektowany art. 10d ust. 1 i 2 ustawy o usługach turystycznych).

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny pełni szczególną funkcję gwarancyjną w sektorze ubezpieczeniowym, wynikającą z implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczania od takiej odpowiedzialności (Dz. Urz. UE L 263 z 10.10.2009 r. s. 11). W związku ze szczególnymi zadaniami UFG wynikającymi z regulacji ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych”, konieczne jest zapewnienie maksymalnego rozdzielenia i wyodrębnienie środków nowo tworzonego Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego od środków gromadzonych w funduszach UFG przeznaczonych na realizację zadań, o których mowa w rozdziale 7 ww. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w obecnym brzmieniu. Chodzi tu przede wszystkim o funkcję gwarancyjną, uzupełniającą system obowiązkowych ubezpieczeń oraz funkcję zabezpieczającą uzyskanie świadczeń przez uprawnionych z niektórych umów ubezpieczenia, ale także funkcję pomocową względem zakładów ubezpieczeń (udzielanie zwrotnej pomocy finansowej), czy też funkcję informacyjną (jako centralny ośrodek informacji).

W tym celu przedłożony projekt zawiera szereg regulacji, które mają za zadanie zapewnienie, że powierzenie dodatkowych zadań UFG nie będzie miało wpływu na płynność finansową i bezpieczeństwo zgromadzonych środków UFG przeznaczonych na realizację ustawowych zadań w sektorze ubezpieczeniowym. Do takich regulacji należy zaliczyć przede wszystkim ustawowe wyodrębnienie środków TFG w ramach UFG oraz ograniczenie odpowiedzialności UFG do wysokości środków zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku TFG (projektowane art. 10c-10e ustawy o usługach turystycznych).

Normatywna treść ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie pozwala przyjąć, że zasadnym byłoby wprowadzenie do jej zakresu także regulacji dotyczących zadań UFG proponowanych w ramach projektowanej ustawy. Należy bowiem wskazać, że zadania realizowane przez UFG związane z funkcjonowaniem Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego są ściśle związane z regulacją warunków świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są zawarte w obecnie obowiązującej ustawie o usługach turystycznych. Należy też wskazać, że zadania, które mają być realizowane przez UFG w związku z propozycją utworzenia wyodrębnionego rachunku – Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, będą mieć charakter poboczny i akcesoryjny w stosunku do zasadniczych zadań UFG wynikających z ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W intencji projektodawcy konieczne jest poszukiwanie rozwiązań prawnych mogących stanowić szybką odpowiedź na aktualne wyzwania rynku turystycznego, stąd też proponuje się wykorzystanie istniejących struktur i podmiotu mającego doświadczenie i ugruntowaną pozycję na rynku.

Z uwagi na konieczność przyjęcia i publikacji najpóźniej do dnia 1 stycznia 2018 r. przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędne do wykonania dyrektywy 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, niewykluczone jest, że w przyszłości ustawodawca, w porozumieniu z branżą turystyczną, zdecyduje się na przyjęcie innego rozwiązania prawnego. Stąd idea wyodrębnionego rachunku, która będzie pozwalała na szybkie wydzielenie i przeniesienie zgromadzonych w TFG środków.

Obowiązek składania deklaracji oraz płatności składek będzie powstawał wraz z uzyskaniem wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, ponieważ terminowe składanie deklaracji oraz odprowadzenie składek do TFG w należnej wysokości stanie się jednym z warunków wykonywania działalności gospodarczej organizatora turystyki oraz pośrednika turystycznego.

Ustanie oraz zawieszenie obowiązku płatności składek nastąpi w przypadku odpowiednio: wykreślenia z rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

TFG będzie utrzymywany ze składek biur podróży. Główne dochody TFG będą pochodzić ze składek przedsiębiorców, które będą napływać sukcesywnie. Ze względu na rozróżnienie zakresu i rodzaju działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i pośredników

turystycznych, a tym samym poziomu ryzyka, składka do systemu zostanie zróżnicowana w drodze rozporządzenia (podobnie jak w przypadku minimalnych sum gwarancyjnych określonych na podstawie aktów wykonawczych wydanych przez Ministra Finansów na podstawie art. 10 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o usługach turystycznych). Minister właściwy do spraw turystyki będzie upoważniony do określania, w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, wysokości składek do TFG. Zapewni to możliwość elastycznego reagowania na zmieniającą się sytuację na rynku turystycznym. Zgodnie z przyjętym założeniem projektowana wysokość pobieranej składki będzie mogła wynosić maksymalnie 30 zł, a minimalnie 0 zł, w zależności od rodzaju imprezy turystycznej i związanego z tym poziomu ryzyka (tj. w zależności od zasięgu terytorialnego i środka transportu). W zależności od sytuacji na rynku turystycznym oraz wysokości środków zgromadzonych w TFG wysokość pobieranej składki będzie mogła zostać podwyższona lub obniżona. Należy mieć na uwadze, że niektóre rodzaje imprez turystycznych obciążone są znikomym ryzykiem niewypłacalności przedsiębiorców oraz potrzeby uruchamiania zabezpieczeń z I filaru systemu zabezpieczeń finansowych i dlatego powinny być objęte stawką 0 zł. Dotyczy to na przykład przedsiębiorców organizujących imprezy turystyczne na terytorium Polski (w tym imprez zagranicznej turystyki przyjazdowej) oraz na terytorium krajów sąsiadujących z Polską, które są obciążone bardzo niewielkim ryzykiem poniesienia szkód przez klientów w wyniku niewypłacalności biura podróży. Zakłada się jednocześnie, że ochroną wynikającą z funkcjonowania TFG będą objęci klienci wszystkich biur podróży wpisanych do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych niezależnie od wysokości należnej składki do TFG.

Składka będzie należna od przedsiębiorcy do TFG z dniem zawarcia umowy o imprezę turystyczną lub pośrednictwo turystyczne. Składki, naliczane od każdego klienta będą przekazywane do TFG co miesiąc. Przedsiębiorca będzie sporządzał comiesięczną deklarację dotyczącą zawartych umów o imprezę turystyczną lub pośrednictwo turystyczne, i naliczonych należnych do TFG składek według określonego wzoru. Deklaracja będzie mogła być składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Składki oraz deklaracje będą wnoszone i przekazywane do TFG w terminie do 21. dnia miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, za który wnoszone są składki oraz składana jest deklaracja.

W deklaracji przedsiębiorca będzie przekazywał informacje o wysokości należnej składki do TFG, liczbie i rodzaju zawartych umów o świadczenie usług turystycznych oraz liczbie klientów objętych umowami zawartymi w danym miesiącu, informacje o posiadanych zabezpieczeniach finansowych, do których mogą być składane roszczenia w okresie, za jaki składana jest deklaracja oraz o podmiotach ich udzielających, a także informację na temat liczby klientów, w przypadku których składka została już wniesiona do Funduszu, a impreza turystyczna została odwołana przez organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, a także w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez klienta. W deklaracji przedsiębiorca będzie odliczał przedmiotowe składki od należnej w danym miesiącu sumy składek do TFG.

Środki z TFG będą mogły być także lokowane, co przyniesie dodatkowy dochód do TFG. Środki zgromadzone w TFG będą mogły być lokowane na takich samych zasadach jak określone w art. 117 ust. 2 pkt 10 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w związku z art. 276 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. poz. 1844), tzn. z zachowaniem jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa, jakości i rentowności środków TFG, przy jednoczesnym zachowaniu ich płynności.

W przypadku niedoboru środków na rachunku TFG, niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania rachunek TFG może być uzupełniony środkami uzyskanymi z pożyczek i kredytów. Z uwagi na brak podmiotowości prawnej TFG, kredyty i pożyczki będą zaciągane przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na rzecz TFG. Ustawa przewiduje stały napływ środków pochodzących z wpłat przedsiębiorców na TFG, z których będą dokonywane spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek (projektowany art. 10e ust. 2 ustawy o usługach turystycznych). Jednocześnie spłata zaciągniętych na rzecz TFG kredytów i pożyczek nie może być dokonywana ze środków UFG innych niż środki zgromadzone na rachunku TFG (projektowany art. 10e ust. 2 ustawy o usługach turystycznych). Projektowana regulacja przewiduje także możliwość udzielenia zwrotnego finansowania przez UFG w przypadku niedoboru środków na rachunku TFG. Możliwość udzielenia zwrotnego finansowania przez UFG w przypadku niedoboru środków TFG jest uzależniona od uwzględnienia bezpieczeństwa i płynności środków zgromadzonych w UFG, przy czym warunki takiego finansowania są określone wprost w projekcie (projektowany art. 10d ust. 3 ustawy o usługach turystycznych). UFG może udzielać TFG zwrotnego finansowania na warunkach odpowiadających stopie

oprocentowania lokat, uzyskiwanych przez UFG w danym okresie, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i płynności środków UFG. Dodatkowym warunkiem będzie granica 5% wartości lokat funduszu statutowego UFG. Taka regulacja ma gwarantować, że udzielenie przez UFG zwrotnego finansowania TFG nie będzie wpływać negatywnie na płynność finansową, a w konsekwencji zdolność do wypełniania przez UFG swoich podstawowych zadań ustawowych, określonych w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych. Uzasadnieniem możliwości zwrotnego finansowania TFG przez UFG jest korzystna lokacja środków finansowych funduszu (tzn. „zapewnienie jak najwyższego stopnia rentowności”). Intencją projektodawcy jest udzielenie zwrotnego finansowania TFG przez UFG w sytuacji gdy UFG (jeśli pozwala na to sytuacja rynku ubezpieczeń) może udzielić tego finansowania po stopie wyższej niż średnia stopa oprocentowania środków lokowanych przez UFG w tym czasie (co jest korzystne dla członków UFG), i jednocześnie po stopie niższej niż koszty pożyczki lub kredytu możliwego do uzyskania przez TFG z finansowania ze źródeł zewnętrznych – co byłoby korzystne dla interesariuszy TFG.

Należy wskazać, że UFG jako instytucja powołana w drodze ustawy i wyspecjalizowana do określonych ustawowo zadań nie działa na zasadach komercyjnych – jej celem nie jest działalność nastawiona na osiągnięcie zysku. Tym samym nie ma możliwości, zarówno na gruncie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w aktualnym brzmieniu, jak i projektowanych zmian w zakresie rozszerzenia zadań UFG, aby UFG mógł osiągać zysk, w tym także z tytułu obsługi TFG.

Projektowane przepisy dopuszczające zwrotne finansowanie udzielone przez UFG lub zewnętrzne źródła finansowania (kredyty i pożyczki) w przypadku niedoboru środków na rachunku TFG, niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania, mają na celu zapewnienie gwarancji pełnego pokrycia roszczeń klientów w razie niewypłacalności biura podróży.

Wśród źródeł pochodzenia środków TFG projektowana regulacja wskazuje także inne wpływy, analogicznie do przyjętego obecnie źródła dochodów UFG wskazanego w art. 117 ust. 2 pkt 11 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (projektowany art. 10d ust. 2 pkt 5 ustawy o usługach turystycznych). Mogą to być m.in. ewentualne środki odzyskane z masy upadłości niewypłacalnych biur podróży oraz ewentualne środki uzyskane w ramach postępowań sądowych (w wyniku roszczeń regresowych).

Na poziomie ustawy w całości zostaną uregulowane kwestie dotyczące prowadzenia przez przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie organizowania imprez

turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych wykazu zawartych przez nich umów z klientami (projektowany art. 5 ust. 3a-3d i ust. 3e pkt 2 ustawy o usługach turystycznych). Bezpośrednio w przepisach ustawy zostanie uregulowany zakres danych, jakie ma zawierać wykaz umów (tj. numer rezerwacji, termin zawarcia umowy, termin imprezy turystycznej, liczba osób objętych umową, cena usług objętych umową, miejsce wykonania umowy, rodzaj środka transportu, terminy i wysokość faktycznie dokonanych przedpłat, termin i wysokość zwrotu wpłat klientowi w przypadku rozwiązania umowy). Wykaz umów będzie mógł być prowadzony w postaci elektronicznej. Pozwoli to organizatorom turystyki i pośrednikom turystycznym na prowadzenie wykazu w ramach aktualnie posiadanych systemów rezerwacyjnych (np. z opcją wydruku papierowego raportu pt. wykaz umów). Marszałek województwa i minister właściwy do spraw turystyki w trybie kontroli będą mieli prawo dostępu do danych zawartych w wykazie umów. Jednocześnie, na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, będzie można udostępnić dane zawarte w wykazie umów, bez wskazywania danych identyfikujących klientów. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny będzie uprawniony do przetwarzania danych zawartych w wykazie umów tylko w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego. Ponadto w przypadku niewypłacalności organizator turystyki lub pośrednik turystyczny będzie zobowiązany przekazać marszałkowi województwa wykaz umów ograniczony do umów, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane. Na potrzeby sprawnej organizacji powrotu klientów niewypłacalnych biur podróży z imprezy turystycznej wykaz umów przekazywany przez niewypłacalne biuro podróży powinien zawierać również imiona i nazwiska oraz numery telefonów kontaktowych osób objętych umową.

W celu doprecyzowania procedury wypłaty środków zarówno z I jak i II filaru zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych przedmiotowy projekt zawiera regulacje dotyczące wskazania podmiotów biorących udział w procedurze uruchamiania środków z zabezpieczeń finansowych na poszczególnych etapach tego procesu, jednoznacznego wskazania roli tych podmiotów i zadań, za które odpowiadają oraz precyzyjnych terminów ich realizacji (projektowany art. 5 ust. 5 i ust. 5b-5l ustawy o usługach turystycznych). Zaproponowane przepisy są wynikiem przeniesienia na poziom ustawy odpowiednich przepisów dotyczących procedury uruchamiania środków z I filaru systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, zawartych dotychczas jedynie w załącznikach do rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów

formularzy umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, wymaganych w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 499) oraz ich uzupełnienia w zakresie dotyczącym uruchamiania środków z II filaru tego systemu. Co do zasady, organizator turystyki lub pośrednik turystyczny będzie zobowiązany do złożenia marszałkowi województwa – oprócz ww. wykazu umów – oświadczenia o niewypłacalności o treści określonej w przepisach. W przypadku braku możliwości uzyskania takiego oświadczenia marszałek województwa może wydać dyspozycję wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub pośrednik turystyczny nie jest w stanie wywiązać się z umów o świadczenie usług turystycznych zawartych z klientami oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej oraz zwrotu wpłat za niezrealizowaną część lub całość imprezy turystycznej. W związku z przyjętym założeniem o pozostawieniu w dotychczasowym kształcie I filaru systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży nie ulegną zmianie podmioty zobowiązane do organizacji powrotu klientów z imprezy turystycznej (marszałek województwa lub upoważniona przez niego jednostka), przyjmowania zgłoszeń od poszkodowanych klientów (podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych w I filarze lub marszałek województwa), weryfikacji tych zgłoszeń i wyliczania należnych klientom kwot zwrotu wniesionych przez nich wpłat na poczet niezrealizowanych umów (podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych w I filarze) oraz dokonywania wypłat bezpośrednio poszkodowanym klientom (podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych w I filarze). Jednocześnie projekt został doprecyzowany przez wskazanie, iż zgłoszenia będą mogli przyjmować zarówno marszałkowie województw jak i podmioty udzielające zabezpieczeń w I filarze, po uprzednich uzgodnieniach między nimi w każdym przypadku niewypłacalności biura podróży. Ponadto w dotychczasowej praktyce funkcjonowania przepisów podmioty udzielające zabezpieczeń finansowych w I filarze dokonywały weryfikacji wszystkich zgłoszeń poszkodowanych klientów i wyliczały należne klientom kwoty zwrotu wniesionych przez nich wpłat na poczet niezrealizowanych umów dopiero po otrzymaniu wszystkich zgłoszeń lub po upływie 1 roku od zakończenia okresu obowiązywania zabezpieczenia finansowego. Projektowana regulacja jednoznacznie wskazuje, że ww. działania powinny być realizowane przez podmioty udzielające zabezpieczeń finansowych w I filarze na bieżąco w miarę wpływania kolejnych zgłoszeń od poszkodowanych klientów. W tym celu wprowadzono 30-dniowy termin na weryfikację roszczenia przez podmioty udzielające zabezpieczeń finansowych z I filaru z zastrzeżeniem, że w sprawach

wymagających dodatkowego postępowania wyjaśniającego maksymalny termin będzie wynosił do 60 dni. W związku z wprowadzeniem II filaru systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży projektowana regulacja zawiera dodatkowo przepisy dotyczące roli Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w procedurze wypłaty środków z TFG, w przypadku gdy środki z I filaru okażą się niewystarczające. UFG będzie wypłacał środki na żądanie marszałka województwa w przypadku konieczności pokrycia z II filaru kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej oraz bezpośrednio poszkodowanym klientom w przypadku konieczności zapewnienia z II filaru zwrotu należnych klientom wpłat wniesionych przez nich na poczet umów niezrealizowanych przez niewypłacalne biuro podróży. Marszałek województwa będzie zobowiązany do przedstawienia Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu rozliczenia środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w terminie do 60 dni od dnia otrzymania wypłaty, pod rygorem obowiązku zwrotu środków.

Wprowadzenie obowiązku dokonywania terminowych wpłat do TFG w należnej wysokości, terminowego składania deklaracji oraz obowiązku prowadzenia wykazu zawartych umów o imprezę turystyczną jako warunków wykonywania działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych rozszerzy dotychczasowy katalog ustawowy. Celem wprowadzenia ww. obowiązków będzie generalna ochrona w ramach systemu i zwiększenie świadomości przedsiębiorców o ciążyącym na nich obowiązku zapewnienia skutecznej ochrony klientom na wypadek swojej niewypłacalności. Wprowadzenie, jako przesłanki rażącego naruszenia warunków wykonywania działalności regulowanej biur podróży, uchylania się od obowiązku rzetelnego prowadzenia wykazu zawartych umów o imprezę turystyczną oraz uchylania się od obowiązku terminowego składania deklaracji i opłacania należnych składek do TFG pomimo wezwania ze strony UFG, będzie elementem wspomagania systemu sprawnie funkcjonujących zabezpieczeń na rynku turystycznym.

W związku z rozszerzeniem katalogu warunków wykonywania działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych rozszerzeniu ulegnie zakres kontroli organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, do prowadzenia których uprawnieni są marszałkowie województw oraz minister właściwy do spraw turystyki na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o usługach turystycznych. Uprawnienia dla marszałków województw i ministra właściwego do spraw turystyki w zakresie kontroli biur podróży dotyczące składania deklaracji i opłacania należnych składek do TFG oraz rzetelnego prowadzenia wykazu zawartych umów o imprezę turystyczną lub pośrednictwo turystyczne, będą stanowiły formę „administracyjnej

prewencji generalnej” przed nieuczciwymi działaniami przedsiębiorców. Rzeczywistą „prewencję szczególną” obejmie natomiast odpowiedzialność administracyjna za uchylanie się organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego od obowiązku składania deklaracji i odprowadzania składek do TFG oraz odpowiedzialność karna za zaniżanie wysokości należnej składki do TFG w deklaracji składanej do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Odpowiedzialność karna wyrażona została w zgodzie z zasadą proporcjonalności i subsydiarności. Kara ma być proporcjonalna do stopnia społecznej szkodliwości czynu zabronionego, który sprawca może popełnić oraz subsydiarna do stopnia ryzyka jego popełnienia. Projekt przewiduje możliwość stosowania kary w celu odstraszenia od popełniania podobnych przestępstw przez osoby zaangażowane w proces odprowadzania składek. W przypadku niewykonania obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny będzie miał obowiązek wzywania na piśmie biura podróży do złożenia deklaracji lub dokonania płatności, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny będzie uprawniony do dochodzenia należnych składek wraz z odsetkami. UFG będzie miał wówczas obowiązek wystąpienia z wnioskiem do marszałka województwa o wydanie decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat.

W związku z rozszerzeniem katalogu decyzji administracyjnych wydawanych przez marszałków województw o wydawane na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat (projektowany art. 9 ust. 3 pkt 1a ustawy o usługach turystycznych), projektowana regulacja rozszerza również katalog kopii dokumentów przekazywanych przez marszałków województw ministrowi właściwemu do spraw turystyki na potrzeby prowadzenia Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych o kopie ww. decyzji (projektowany art. 8 ust. 1 pkt 3a ustawy o usługach turystycznych). Ponadto w projektowanej regulacji uzupełniono ww. katalog kopii dokumentów przekazywanych na potrzeby prowadzenia Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych o oświadczenie przedsiębiorcy o jego niewypłacalności lub informację marszałka województwa o uruchomieniu zabezpieczenia finansowego bez tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że przedsiębiorca nie jest w stanie wywiązać się z zawartych z klientami umów o imprezy turystyczne, objętych zabezpieczeniem finansowym (projektowany art. 8 ust. 1 pkt 9 ustawy o usługach turystycznych). W aktualnym stanie prawnym brakuje podstawy prawnej

do umieszczania przedmiotowych informacji w Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych, a ich upowszechnienie jest niezbędne dla zapewnienia ochrony klientów przed zawarciem umowy z niewypłacalnym przedsiębiorcą. Brak informacji o niewypłacalności przedsiębiorcy mógłby przyczynić się do powiększenia skali szkód poniesionych przez klientów, a co za tym idzie wysokości roszczeń, które powinny być pokryte z zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności tego przedsiębiorcy. Jednocześnie w wyniku weryfikacji podziału regulacji zawartych w dotychczasowym rozporządzeniu w sprawie Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych na materię ustawową i podstawową, przeniesiono na poziom ustawy przepisy określające zasady udostępniania danych zawartych w Ewidencji.

W projektowanej regulacji doprecyzowano również przepisy art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, przez dodanie słów „nie została lub” aby było jasne, że zabezpieczenie finansowe na wypadek niewypłacalności ma zastosowanie w wypadku gdy z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna nie została lub nie zostanie zrealizowana. Pierwszy przypadek wbrew intencji ustawodawcy jest kwestionowany przez gwarantów na gruncie aktualnie obowiązującego brzmienia przepisu. Biorąc pod uwagę nadrzędny cel ustawy o usługach turystycznych, jakim jest ochrona konsumenta, zabezpieczenie finansowe powinno zostać uruchomione na rzecz wszystkich poszkodowanych klientów, którzy zawarli umowy o imprezy turystyczne w okresie obowiązywania danego zabezpieczenia finansowego, niezależnie od momentu złożenia przez przedsiębiorcę oświadczenia o niewypłacalności. Nieprawidłowości w działalności przedsiębiorcy nie mogą mieć bowiem żadnego wpływu na zakres ochrony klienta. Z punktu widzenia celu przedmiotowej regulacji ochrona na wypadek niewypłacalności przedsiębiorcy obowiązuje także wówczas, gdy oświadczenie o niewypłacalności zostało złożone po planowanym terminie zakończenia imprezy, która nie została zrealizowana, jeżeli klient nie otrzymał zwrotu świadczenia wniesionego z tytułu zawartej umowy o imprezę turystyczną, a przedsiębiorca z powodu niewypłacalności nie jest w stanie zapewnić zwrotu wpłat wniesionych przez klientów na poczet realizacji umów zawartych w okresie obowiązywania danego zabezpieczenia finansowego.

W projektowanej regulacji doprecyzowano także pojęcie kosztów powrotu klientów z imprezy turystycznej w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, przez wskazanie, że obejmują one zarówno koszty transportu, jak i niezbędnych

transferów i zakwaterowania, w tym poniesione indywidualnie przez klientów (projektowany art. 5 ust. 1 pkt 2 i art. 10e ust. 1 pkt 1 ustawy o usługach turystycznych).

Poza zmianą przepisów ustawy o usługach turystycznych projektowana regulacja wprowadzi także zmiany w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych. Zmiany w art. 119 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych mają na celu uwzględnienie w rocznym sprawozdaniu z działalności UFG zmian wynikających z projektowanej ustawy. W tym celu UFG w rocznym sprawozdaniu z działalności będzie przedstawiał wyodrębnioną informację dotyczącą funkcjonowania i działalności Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, która będzie integralną częścią sprawozdania rocznego. Mając na uwadze realizację zadań przekazanych w projekcie ministrowi właściwemu do spraw turystyki, w tym w szczególności w zakresie ustalania wysokości składek należnych do uiszczenia do TFG, roczne sprawozdanie z działalności UFG będzie przedstawiane także ministrowi właściwemu do spraw turystyki.

Projektowana regulacja przewiduje ponadto obowiązek sporządzania przez UFG kwartalnej informacji o wykorzystaniu środków TFG i przekazywania jej ministrowi właściwemu do spraw turystyki oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych (projektowany art. 10h ust. 1 ustawy o usługach turystycznych). Kwartalna informacja o wykorzystaniu środków z TFG w założeniu ma stanowić odrębny od sprawozdawczości przewidzianej w art. 119 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych instrument, umożliwiający uzyskanie bieżących informacji o stanie środków zgromadzonych w TFG.

W projekcie uregulowano kwestię objęcia ochroną TFG umów o imprezę turystyczną lub pośrednictwo turystyczne, które zostały zawarte z klientami przed wejściem w życie ustawy, ale nie zostały zrealizowane w związku z niewypłacalnością przedsiębiorcy zgłoszoną po wejściu w życie tej ustawy.

Zgodnie z zaproponowanym przepisem przejściowym umowy zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy, ale jeszcze niezrealizowane, będą musiały zostać uwzględnione w wykazie umów. Pozwoli to zapewnić prawidłową realizację działań marszałka województwa, ministra właściwego do spraw turystyki oraz Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego związanych z egzekwowaniem od przedsiębiorców realizacji obowiązków dotyczących zapewnienia właściwego zabezpieczenia finansowego na wypadek swojej niewypłacalności.

Projektowana regulacja zawiera również przepisy przejściowe dotyczące okresu obowiązywania przepisów wykonawczych wydanych przez Ministra Finansów na podstawie art. 119 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych oraz przez Ministra Sportu

i Turystyki na podstawie art. 8 ust. 8 ustawy o usługach turystycznych. Wprowadzenie przepisów przejściowych do wydania rozporządzeń na podstawie ww. upoważnień ustawowych wynika z faktu zmiany przepisów merytorycznych ustawy, do których odsyła przepis upoważniający, co powoduje utratę mocy obowiązującej rozporządzeń (tzw. przypadek „pośredniej” zmiany przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia). Uchylenie pośrednie rozporządzenia powoduje konieczność wydania nowego rozporządzenia.

Mając na uwadze projektowany termin wejścia w życie ustawy, w tym w zakresie zmian w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, oraz konieczność zapewnienia obowiązywania przepisów wykonawczych w zakresie sprawozdawczości UFG oraz w zakresie funkcjonowania Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych, niezbędne jest zapewnienie przepisów przejściowych w tym zakresie.

Planowany termin wejścia w życie ustawy zakłada 3-miesięczny okres *vacatio legis* z wyjątkiem przepisów upoważniających do wydania aktów wykonawczych oraz przepisów dotyczących utworzenia TFG i realizacji przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zadań związanych z zapewnieniem dodatkowych środków na pokrycie ewentualnych kosztów powrotu klientów niewypłacalnych biur podróży z imprezy turystycznej oraz ewentualnych roszczeń klientów dotyczących zwrotu wpłat za niezrealizowane lub częściowo niezrealizowane imprezy turystyczne, w przypadku gdyby środki z I filaru systemu zabezpieczeń na wypadek niewypłacalności biur podróży okazały się niewystarczające już w trakcie zbliżającego się letniego sezonu turystycznego. Odstąpienie od wprowadzonej uchwałą nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ujednolicenia terminów wejścia w życie ustaw, które zawierają przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, jest uzasadnione potrzebą szybkiego reagowania na aktualne problemy rynku turystycznego. Związane jest to z aktualną sytuacją geopolityczną i nasilającym się w świecie terroryzmem, w wyniku których nastąpił spadek popytu na usługi biur podróży, co z kolei może powodować utratę płynności finansowej. Ze wzrostem zagrożenia wystąpienia niewypłacalności biur podróży wiąże się natomiast ryzyko poniesienia szkód przez ich klientów. Nadrzędnym celem projektowanej regulacji jest pilne wzmocnienie ochrony klientów przed ewentualnymi negatywnymi konsekwencjami niewypłacalności biur podróży. Zatem odstąpienie od zasady ujednolicenia terminów wejścia w życie ustaw, które zawierają przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, jest uzasadnione ochroną interesu społecznego.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z pismem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 18 marca 2016 r., znak: DPUE.920.255.2016/2/dl, projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sportu i Turystyki Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Witold Bańka, Minister Sportu i Turystyki Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Joanna Jędrzejewska-Debortoli, dyrektor Departamentu Turystyki, Ministerstwo Sportu i Turystyki, tel. (22) 24 43 172, Joanna.Jedrzejewska-Debortoli@msit.gov.pl	Data sporządzenia: 09 maja 2016 r. Źródło: Inicjatywa własna MSiT Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD30
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W świetle komplikującej się sytuacji geopolitycznej, dotyczącej najpopularniejszych kierunków wyjazdów turystycznych polskich turystów korzystających z usług biur podróży (Egiptu, Tunezji, Turcji) i w związku z nasilającym się w świecie terroryzmem, nastąpił wzrost zagrożenia dla płynności finansowej, a co za tym idzie wzrost ryzyka wystąpienia niewypłacalności biur podróży. W związku z powyższym konieczne jest wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności i pilne wprowadzenie II filaru zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, poprzez wprowadzenie nowego Funduszu w formie wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Konieczne jest poszukiwanie rozwiązań prawnych mogących stanowić szybką odpowiedź na aktualne wyzwania rynku turystycznego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ma na celu wzmocnienie całościowego systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, co jest możliwe poprzez stworzenie rezerwy finansowej w systemie zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (tzw. II filar).

Wprowadzenie II filaru zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, poprzez utworzenie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „TFG”, w formie wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „UFG”, wyeliminuje dodatkowe koszty, które wiązałyby się z powołaniem nowej osoby prawnej.

Jednocześnie przeniesienie działań operacyjnych związanych z funkcjonowaniem TFG na właściwą, przeznaczoną i przystosowaną do tego jednostkę, wyposażoną w odpowiednie narzędzia do ich efektywnej realizacji jest ze wszech miar wskazane. W związku z powyższym, proponuje się, aby składki pobierane od przedsiębiorców na rzecz TFG były wypłacane w przypadku niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, gdy środki finansowe z I filaru zabezpieczeń okażą się niewystarczające, i aby zadania w tym zakresie realizował Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Obowiązki w zakresie dokonywania terminowych wpłat do TFG w należnej wysokości za okres każdego miesiąca, składania comiesięcznych deklaracji dotyczących należności do TFG oraz prowadzenia wykazu zawartych umów o imprezę turystyczną lub pośredniczenie w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, staną się warunkami wykonywania działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

Naruszenie ww. warunków, pomimo wezwania do ich usunięcia, będzie stanowiło rażące naruszenie warunków wykonywania działalności regulowanej.

W opinii Ministerstwa Sportu i Turystyki utworzenie TFG pozwoli na zachowanie przejrzystości działań, zmniejszenie kosztów finansowych oraz wyeliminuje problemy, jakie by wynikały z powołania TFG od podstaw, jako nowej instytucji. Wykorzystanie istniejących struktur i podmiotu mającego doświadczenie i ugruntowaną pozycję na rynku pozwoli na uniknięcie długotrwałego procesu tworzenia nowego, odrębnego podmiotu i na praktycznie natychmiastowe uruchomienie II filaru systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach Unii Europejskiej występują różne systemy zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów imprez turystycznych.

Biorąc pod uwagę to zróżnicowanie, można wyróżnić następujące podmioty odpowiedzialne za organizację sprawowania turystów pozostawionych za granicą przez niewypłacalnego organizatora imprezy turystycznej:

- 1) fundusz gwarancyjny (oddzielna niezależna instytucja): Dania – Podróżny Fundusz Gwarancyjny (niezależna instytucja); Wielka Brytania – fundusz Air Travel Trust Fund (ATTF) dla imprez czarterowych zarządzany przez Zarząd Lotnictwa Cywilnego; Holandia – fundusze gwarancyjne w ramach samorządowej Federacji Holenderskich Organizacji Turystycznych (ANVR);
- 2) wystawca zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji lub ubezpieczenia: Czechy – zakłady ubezpieczeniowe wystawiające ubezpieczenia dla biur podróży; Niemcy – zakłady ubezpieczeniowe (przyjęta praktyka ze względu na kontrolę kosztów przez zakład ubezpieczeń).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni	3991	Centralna Ewidencja Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych (stan na dzień 09.05.2016 r.)	Bezpośrednie 1. Nałożenie na organizatorów turystyki i pośredników turystycznych obowiązku odprowadzania do TFG składki naliczanej za okres każdego miesiąca od każdego uczestnika imprezy turystycznej oraz składania comiesięcznych deklaracji dotyczących składki należnej do TFG; 2. nałożenie na organizatorów turystyki i pośredników turystycznych prowadzenia ewidencji zawartych umów z klientami. Pośrednie Zwiększenie zaufania klientów do organizatorów turystyki i pośredników turystycznych
Obywatele - korzystający z imprez turystycznych	Liczba turystów korzystających z imprez turystycznych organizowanych przez biura podróży: 2,75 mln	Szacując liczebność grupy wzięto pod uwagę wyjazdy zagraniczne oraz wyjazdy krajowe długoterminowe i krajowe krótkoterminowe, w przypadku których konsumenci korzystają z usług biur podróży. Ministerstwo Sportu i Turystyki, na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, szacuje, że w 2014 r. Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczyli w 10,3 mln turystycznych podróży za granicę (w tym 23,2% korzystało z usług biur podróży) oraz w 15 mln krajowych podróży długoterminowych (w tym 1,6% korzystało z usług biur podróży) i w 23,3 mln krajowych podróży krótkoterminowych (w tym	Bezpośrednie 1. Zwiększenie poziomu ochrony klientów na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych 2. Regulacja może w minimalny sposób wpłynąć na ceny imprez turystycznych. W tym miejscu, warto zaznaczyć, że badanie konsumentów przeprowadzone na potrzeby opracowania oceny skutków w związku rewizją dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek imprezach turystycznych pokazało, że 68% badanych konsumentów wyraziło chęć

		0,5% korzystało z usług biur podróży).	zapłacenia dodatkowych 3 EUR za ochronę na wypadek niewypłacalności w przypadku pojedynczych biletów lotniczych. Pokazuje to, że konsumenci podobnie mogliby zaakceptować potencjalnych wzrost cen imprez turystycznych o wysokość składki na TFG). Ponadto badanie przeprowadzone przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych w 2014 roku w 60 losowo wybranych biurach w całej Polsce na próbie losowo wybranych 1972 klientów, wskazuje, że 84,08% respondentów zgadza się na podwyższenie opłaty za wycieczkę o 15 zł od osoby w zamian za gwarancję zwrotu 100% wpłaconych pieniędzy w sytuacji niewypłacalności organizatora.
Marszałkowie województw	16		Bezpośrednie 1. Wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o środki z pochodzące z II filaru (TFG) 2. Nałożenie obowiązku wydawania na wniosek UFG lub z urzędu decyzji o zakazie wykonywania działalności i wykreśleniu z rejestru działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w przypadku nieodprowadzania należnych składek do TFG lub nieskładania deklaracji dotyczących należności do TFG oraz niewykonywania obowiązku w zakresie prowadzenia ewidencji zawartych umów, pomimo wezwania do usunięcia naruszeń ww. warunków wykonywania działalności
Minister właściwy do spraw turystyki	1		Bezpośrednie Pełnienie funkcji organu wyższego stopnia w stosunku

			do decyzji marszałków województw o zakazie wykonywania działalności i wykreśleniu z rejestru działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w przypadku nieodprowadzania należnych składek do TFG, nieskładania deklaracji dotyczących należności do TFG oraz niewykonywania obowiązku w zakresie prowadzenia ewidencji zawartych umów, pomimo wezwania do usunięcia naruszeń ww. warunków wykonywania działalności. Pośrednie Wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o środki z pochodzące z II filaru (TFG).
zakłady ubezpieczeń i banki			Bezpośrednie 1. Wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o środki z pochodzące z II filaru (TFG); 2. nałożenie na zakłady ubezpieczeń i banki obowiązków w zakresie przekazywania marszałkom województw i UFG informacji o wyczerpaniu środków z I filaru zabezpieczeń oraz o zweryfikowanych roszczeniach klientów, którym wypłacono środki z I filaru i o zweryfikowanych roszczeniach klientów, którym należy wypłacić środki z TFG.
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	1		Bezpośrednie 1. nałożenie na UFG obowiązku ściągania od organizatorów turystyki i pośredników turystycznych

			składek; 2. nałożenie na UFG obowiązku zaspakajania roszczeń wynikających z niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w przewidzianych prawem sytuacjach (II filar); 3. badanie czy składki zostały faktycznie odprowadzone i w odpowiedniej wysokości;
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy w lutym 2016 r. został przekazany do konsultacji publicznych według rozdzielnika, w którym znajdują się marszałkowie województw i Związek Województw RP oraz podmioty branży turystycznej (Polska Izba Turystyki, Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej, Polski Związek Organizatorów Turystyki, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych, Polski Związek Prywatnych Pracodawców Turystyki Lewiatan, Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego, Polska Izba Hotelarstwa, Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Stowarzyszenie „Konferencje i Kongresy w Polsce”, Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel, Polska Izba Turystyki Młodzieżowej, Polska Federacja Campingu i Caravaningu, Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”, Polska Federacja Pilotażu i Przewodnictwa), bankowo-ubezpieczeniowej (Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Komisja Nadzoru Finansowego, Polska Izba Ubezpieczeń, Związek Banków Polskich) oraz organizacje zajmujące się ochroną konsumentów (Federacja Konsumentów, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Europejskie Centrum Konsumenckie, Rzecznik Finansowy). Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. Projekt był również opiniowany przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, Prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST (finansowanie z budżetu państwa)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST (finansowanie z budżetu państwa)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Realizacja założonych w projekcie obowiązków informacyjnych i kontrolnych oraz obsługa wypłat przez marszałków będzie miała incydentalny wpływ na koszty działań tych podmiotów.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	29,87 mln zł	29,87 mln zł	29,87 mln zł	29,87 mln zł	29,87 mln zł	298,7 mln zł
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Możliwy jest wzrost konkurencyjności sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Dotychczas, klienci zwracali uwagę na wysokość gwarancji biura podróży, która jest liczona w sposób procentowy od wysokości dochodów. Wprowadzenie TFG zabezpieczy interes sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw pokazując, że niezależnie od wielkości biura podróży, wszyscy klienci są zabezpieczeni w ten sam sposób.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Obywatele: Regulacja pozytywnie wpłynie na zabezpieczenie interesów klientów. Poza wymiarem społecznym, łączna suma zgromadzona w ramach systemu uzupełniającego wyniesie ponad 27,37 mln zł rocznie (przychody TFG minus koszty: 29,87 mln zł – 2,5 mln zł).						
	budżet państwa							
	Jednostki samorządu terytorialnego							
Niemierzalne	budżet państwa, jednostki samorządu terytorialnego							
	organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni	Zwiększenie zaufania klientów do organizatorów turystyki i pośredników turystycznych						
	obywatele korzystający z imprez turystycznych	Zwiększenie zaufania klientów do organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Wzrost poziomu ochrony klientów.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń: Minister właściwy ds. turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym ds. instytucji finansowych będzie upoważniony do określania w drodze rozporządzenia wysokości składek do TFG. Projektowana wysokość pobieranej składki wynosiłaby maksymalnie 30 zł w zależności od rodzaju imprezy turystycznej. W zależności od sytuacji na rynku wysokość pobieranej składki będzie mogła zostać podwyższona lub obniżona. Symulacja dotycząca określenia wysokości składek do TFG stanowi załącznik nr 1. Analiza kosztów funkcjonowania TFG: • Zgodnie z projektem ustawy, utworzenie, funkcjonowanie i obsługę TFG zapewnia UFG. Środki TFG gromadzone będą na wyodrębnionym rachunku bankowym UFG. Szacowane koszty funkcjonowania TFG to około 2,5 mln zł w pierwszym roku działalności. • W kolejnych latach koszt ten pomniejszy się o koszt przygotowania niezbędnych rozwiązań informatycznych do około 1,6 mln zł. • Szczegółową analizę kosztów funkcjonowania TFG przedstawiono w załączniku nr 2.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: 1) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zyska nowe zadania związane z funkcjonowaniem TFG; 2) nałożenie na organizatorów turystyki i pośredników turystycznych obowiązku składania miesięcznych deklaracji w zakresie liczby i rodzaju sprzedanych imprez turystycznych i liczby klientów, którzy wykupili imprezę turystyczną lub na rzecz których została ona wykupiona oraz prowadzenia ewidencji zawartych umów o imprezę turystyczną, Zgodnie z metodą obliczania kosztów administracyjnych (model kosztu standardowego) szacunkowe koszty dla przedsiębiorców w związku z nowymi obowiązkami informacyjnymi będą wynosić ok. 2 155 140 zł/rok. Koszty roczne dla 1 przedsiębiorcy to 540 zł. Szczegółowe wyliczenie kosztów przedstawiono w załączniku nr 3; 3) wprowadzenie dla organizatorów turystyki i pośredników turystycznych obowiązku wydania klientowi wpłacającemu należność z tytułu zawartej umowy lub zaliczkę przekraczającą 10% tej sumy pisemnego potwierdzenia posiadania zabezpieczenia finansowego w formie odprowadzanych składek do TFG wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tych zabezpieczeń w wypadkach określonych ustawą.”	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Skrócenie czasu rozpatrywania spraw ze względu na elektronizację procedury w ramach Funduszu		
9. Wpływ na rynek pracy		
Ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Ustawa nie będzie miała wpływu na obszary, o których mowa w pkt 10	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
W maju 2016 r. planuje się przekazanie projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych do rozpatrzenia przez Komitet Stały Rady Ministrów. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego planuje się na III kwartał 2016 r.		

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu będzie możliwa do przeprowadzenia jedynie w przypadku wystąpienia niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego i konieczności pokrycia z II filaru zabezpieczeń kosztów związanych z organizacją powrotu turystów z imprezy turystycznej do miejsca wyjazdu lub planowanego powrotu z imprezy turystycznej w przypadku, gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny, wbrew obowiązkowi, nie zapewni tego powrotu oraz zwrotu wpłat za niewykonane usługi turystyczne. Na potrzeby ewaluacji zostaną zastosowane kryteria:

1. ilościowe: liczba przypadków niewypłacalności organizatorów turystyki lub pośredników turystycznych, w przypadku których konieczne było podjęcie ww. działań.
2. jakościowe: problemy w zakresie funkcjonowania przepisów dotyczących uruchamiania środków finansowych z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego oraz skuteczności i szybkości zaspakajania roszczeń poszkodowanych klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załącznik nr 1: „Symulacja dotycząca określenia wysokości składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego”

Załącznik nr 2: „Analiza kosztów funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego”

Załącznik nr 3. „Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu – wyliczenie kosztów administracyjnych”

Symulacja dotycząca określenia wysokości składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego

Ministerstwo Sportu i Turystyki szacuje, na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, że w 2014 r. Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczyli w 10,3 mln turystycznych podróży za granicę. W tym 23,2% osób podróżowało z organizatorami turystyki i pośrednikami turystycznymi, czyli 2 389 600 podróży zagranicznych było realizowanych za ich pośrednictwem.

Założono, dla potrzeb obliczeniowych, że dla przedsiębiorców organizujących imprezy turystyczne i pośredniczących na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium krajów mających lądową granicę z Rzeczpospolitą Polską, a w przypadku Federacji Rosyjskiej w obrębie obszaru obwodu kaliningradzkiego, a także organizujących imprezy turystyczne i pośredniczących na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym imprez zagranicznej turystyki przyjazdowej, wysokość składki zostanie określona na poziomie 0 zł. Wyżej wymieniona grupa przedsiębiorców generuje najmniejsze ryzyko w zakresie organizacji imprez turystycznych. Obliczając wpływy do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „TFG”, uwzględniono w konsekwencji wpływy od podróży zagranicznych realizowanych za pośrednictwem organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (w liczbie wymienionej wyżej 2 389 600).

W związku z powyższym, obliczono **możliwą średnią wysokość składki** dla potrzeb symulacji wpłat do systemu uzupełniającego.

Przyjmując określoną wysokość składki należy mieć na uwadze, iż na początkowym etapie powoływania TFG należy ustalić taką wysokość składki, aby w systemie uzupełniającym zgromadzić środki w „bezpiecznej wysokości”.

W związku z tym, **przeprowadzono dwie symulacje działania TFG w pierwszych trzech latach od jego utworzenia.** W pierwszej założono, że średnia wysokość składki to 6,5 zł, w drugiej 12,5 zł. Przyjęto, że rocznie Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „UFG”, zarządzający TFG będzie wydawał ok. 1,6 mln zł na pokrycie kosztów swojej działalności (w pierwszym roku działalności koszt ten powiększy się o koszt przygotowania niezbędnych rozwiązań informatycznych i wyniesie ok. 2,5 mln zł.), zaś wypłaty z systemu uzupełniającego mogą maksymalnie wynieść 15 mln zł. Należy podkreślić, że powyższe symulacje oparto na założeniu, iż należy przewidzieć wydatki UFG w związku z zarządzaniem TFG z systemu uzupełniającego w określonej kwocie. Przyjęto kwotę 15 mln jako przykładową.

Przy założeniu średniej wysokości składki na poziomie 6,5 zł, wpływy roczne ze składek wyniosą ok. 15,5 mln zł. Roczne wydatki wyniosą ok. 16,6 - 17,5 mln zł. W konsekwencji, w pierwszym roku działania TFG saldo jego finansów wyniesie ok. -2 mln zł, w drugim roku ok. - 3,1 mln zł, a w trzecim – ok. -4,2 mln zł.

Przy założeniu średniej wysokości składki na poziomie 12,5 zł, wpływy roczne ze składek wyniosą ok. 30 mln zł. Roczne wydatki wyniosą ok. 16,6 - 17,5 mln zł. W konsekwencji, w pierwszym roku działania TFG saldo jego finansów wyniesie ok. 12,37 mln zł. W drugim roku, suma środków zwiększy się do ok. 25,64 mln zł, w trzecim – do ok. 38,91 mln zł. Należy zaznaczyć, że podane liczby są orientacyjne (zaokrąglone), tak aby pokazać zależność pomiędzy działaniem TFG a średnią wysokością składki.

	1 rok działania TFG	2 rok działania TFG	3 rok działania TFG
Założenia: średnia składka na poziomie 6,5 zł: wpływy 15,5 mln zł, wydatki 16,6 - 17,5 mln zł			
BILANS	-2 mln zł	-3,1 mln zł	-4,2 mln zł
Założenia: średnia składka na poziomie 12,5 zł: wpływy 29,87 mln zł, wydatki 16 - 17,5 mln zł			
BILANS	12,37 mln zł	25,64 mln zł	38,91 mln zł

W rezultacie, wydaje się, że w początkowym okresie działania TFG, średnia wysokość składki powinna być ustalona na poziomie wyższym niż 6,5 zł tak aby zapewnić TFG bezpieczeństwo działania oraz zgromadzić środki w systemie uzupełniającym. Należy przyjąć – dla potrzeb obliczeniowych – wyższą średnią wysokość składki na poziomie 12,5 zł. Nawet, przy rocznych wydatkach TFG na poziomie 16,6 - 17,5 mln zł, składka taka pozwala na gromadzenie przez TFG środków w systemie uzupełniającym. Ustanowienie średniej składki na poziomie 6,5 zł mogłoby – przy powyższych założeniach – doprowadzić do zadłużenia się TFG, co negatywnie wpłynęłoby na jego funkcjonowanie.

W związku z powyższym, dla potrzeb obliczeniowych przyjęto następujące założenia dotyczące wysokości składek:

- 1) 15 zł – organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw europejskich i pozaeuropejskich z wykorzystaniem transportu lotniczego w ramach przewozu czarterowego;
- 2) 10 zł – organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw pozaeuropejskich z wykorzystaniem innego środka transportu niż transport lotniczy w ramach przewozu czarterowego oraz organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium państw europejskich z wykorzystaniem innego środka transportu niż transport lotniczy w ramach przewozu czarterowego;
- 3) 0 zł – organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium krajów mających lądową granicę z Rzeczpospolitą Polską, a w przypadku Federacji Rosyjskiej w obrębie obszaru obwodu kaliningradzkiego, a także organizowanie imprez turystycznych i pośredniczenie na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym imprez zagranicznej turystyki przyjazdowej.

Przy wyżej określonej liczbie klientów podróżujących z organizatorami turystyki i pośrednikami turystycznymi, można założyć, że w ramach wyjazdów zagranicznych do systemu uzupełniającego wpływałoby rocznie ok. 29 870 000 zł.

Wyliczenia dokonano w oparciu o poniższy wzór, przy założeniu, że średnia składka to 12,5 zł dla wyjazdu zagranicznego:

$$[(15 \text{ zł} + 10 \text{ zł})/2] \times 2\,389\,600 = (25 \text{ zł}/2) \times 2\,389\,600 = 12,5 \text{ zł} \times 2\,389\,600 = 29\,870\,000 \text{ zł}$$

W tym miejscu, warto zaznaczyć, że badanie konsumentów przeprowadzone na potrzeby opracowania oceny skutków w związku z rewizją dyrektywy 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek pokazało, że 68% badanych konsumentów wyraziło chęć zapłacenia dodatkowych 3 EUR za ochronę na wypadek niewypłacalności w przypadku pojedynczych biletów lotniczych. Pokazuje to, że konsumenci podobnie mogliby zaakceptować potencjalny wzrost cen imprez turystycznych o wysokość składki na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny¹⁾.

Ponadto Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych przeprowadziło w okresie 27 października - 15 listopada 2014 roku badanie w 60 losowo wybranych biurach w całej Polsce na próbie losowo wybranych 1972 klientów, obojga płci w wieku 21-67 lat. Ankietowanym zadano następujące pytanie: „Czy byłaby Pani/byłby Pan w stanie zapłacić dodatkowe 15 złotych na osobę za gwarancję zwrotu 100% wpłaconych środków na imprezę turystyczną w przypadku upadłości organizatora?” Na 1972 przebadanych respondentów, dokładnie 84,08%, tj. 1658 osób na zadane pytanie odpowiedziało TAK. Odpowiedzi NIE udzieliło zaledwie 15,92% respondentów, czyli 314 osób. Oznacza to, że klienci oczekują od biur podróży pewniejszego zabezpieczenia swoich pieniędzy. Zgadzają się na podwyższenie opłaty za wycieczkę o 15 złotych od osoby w zamian za pewność zwrotu wpłaconych pieniędzy w sytuacji niewypłacalności organizatora.

Tabela 1. Warianty wpłat składek do TFG w ciągu roku działalności (w zł)*

rodzaje działalności	Składka		środki zgromadzone /ściągalność funduszu			
			100%	90%	70%	50%
Kraje pozaeuropejskie + Europa czartery	15	12,5	29 870 000	26 883 000	20 909 000	14 935 000
Europa	10					

* Przy założeniu, iż liczba podróży realizowana przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych będzie utrzymywać się na poziomie z 2014 r.

¹⁾ Badanie 2500 konsumentów przeprowadzone przez YouGov na potrzeby badania oceny skutków w przypadku rewizji dyrektywy o imprezach turystycznych, Risk&Policy Analysts, 2010 r. Za: „DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI OCENA SKUTKÓW dokumentu w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę 2011/83/UE oraz uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG”; 9.7.2013 r. Bruksela.

UBEZPIECZENIOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY

ul. Płocka 9/11, 01-231 Warszawa, tel.: +48 22 53 96 100

fax: +48 22 53 96 261, www.ufg.pl, e-mail: ufg@ufg.pl

Analiza kosztów funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego

Styczeń 2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	1
1.1. Cel i zakres dokumentu	1
1.2. Odwołania do dokumentów.....	1
2. Analiza kosztów	1
2.1. Omówienie kosztów	1
2.2. Zestawienie kosztów.....	6

Kontrola wersji dokumentu

Data	Autor	Opis zmian
2016-01-20	Krzysztof Fijałkowski	Pierwsza wersja dokumentu
2016-01-27	Krzysztof Fijałkowski	Aktualizacja dokumentu
2016-02-02	Krzysztof Fijałkowski	Aktualizacja dokumentu

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres dokumentu

Celem niniejszego dokumentu jest analiza kosztów w pierwszym roku funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, zwanego dalej „TFG” przy założeniu, że Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „UFG” zapewnia obsługę TFG. Obecna koncepcja działania TFG zakłada współpracę z zakładami ubezpieczeń, Urzędami Marszałkowskimi oraz ministrem właściwym do spraw turystyki.

Dokument swoim zakresem obejmuje omówienie:

- kosztów przygotowania i uruchomienia niezbędnej infrastruktury informatycznej, infrastruktury administracyjnej oraz zespołu merytorycznego
- kosztów stałych obsługi TFG

Przyjmuje się założenie, iż UFG na potrzeby obsługi TFG wykorzysta część obecnie posiadanej infrastruktury informatycznej i administracyjnej rozliczając część kosztów tej infrastruktury na pokrycie kosztów funkcjonowania TFG. Dodatkowo UFG wykorzysta obecne kontrakty z dostawcami.

1.2. Odwołania do dokumentów

Dokument	Opis
Projekt Ustawy	Ustawa o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

2. Analiza kosztów

2.1. Omówienie kosztów

- 1) Opracowanie rozwiązania informatycznego

Rozwiązanie informatyczne obsługujące współpracę z zakładami ubezpieczeń oraz Urzędami Marszałkowskimi zostanie opracowane na bazie obecnego Portalu UFG, systemów dziedzinowych wykorzystywanych aktualnie przez UFG (m.in. Moduł Kancelarii, Moduł CallCenter) oraz systemów raportowych opartych o hurtownię danych UFG.

Księgowość i rachunkowość będzie obsługiwana w obecnym systemie księgowym UFG.

W pierwszym etapie zostanie przygotowane rozwiązanie niezbędne do obsługi podstawowych procesów biznesowych TFG, natomiast docelowo rozwiązanie będzie rozwijane do osiągnięcia pełnego pokrycia procesów. Na chwilę obecną przewidujemy realizację poniższych procesów:

- a) obsługa składki:
 - deklaracja operatora turystycznego w zakresie planowanych imprez (ilu uczestników, gdzie i kiedy),
 - wpłacenie składki przez operatora do TFG,
 - rozliczenie składki,
 - kontrola składek należnych,
 - raportowanie składek,
- b) obsługa wypłat (po wyczerpaniu gwarancji):
 - wypłata na rzecz Marszałka Województwa na potrzeby sprowadzenia uczestników imprezy do kraju,
 - przyjęcie od zakładu ubezpieczeń informacji o zweryfikowanych roszczeniach (komu, ile),
 - przyjęcie od Marszałka decyzji o wypłacie roszczeń (komu, ile),
- c) raportowanie:
 - do ustalenia, jakie raporty będą przekazywane do właściwych interesariuszy,
 - raportowanie wewnętrzne.

Docelowy model procesów zostanie opracowany na etapie analizy.

Opracowane rozwiązanie zakłada integrację pomiędzy systemami:

- Moduł obsługi TFG w Portalu UFG - nowy moduł na potrzeby obsługi TFG
- System finansowo-księgowy UFG – obsługa składek, wyciągów bankowych
- System płatności online – obsługa płatności online
- Moduł CallCenter – obsługa komunikacji pomiędzy klientami i pracownikami Biura Obsługi Klienta UFG

- Moduł Kancelarii – obsługa korespondencji
- Hurtownia danych i system raportowy – potrzeby raportowe i analizy danych
- Centralna Ewidencja Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych – pobieranie informacji o operatorach turystycznych
- Usługi web services – usługi sieciowe przygotowane dla podmiotów, które będą chciały zintegrować własne systemy informatyczne z modulem TFG.

Lp	Pozycja	Kwota
1	Analiza	150 000 zł
2	Projekt techniczny	75 000 zł
3	Projekt testów (plan testów, scenariusze testowe, dane testowe dla wszystkich rodzajów testów)	125 000 zł
4	Implementacja	425 000 zł
5	Testy wewnętrzne	25 000 zł
6	Testy funkcjonalne	25 000 zł
7	Testy bezpieczeństwa	37 500 zł
8	Testy wydajności	4 000 zł
9	Wdrożenie	25 000 zł
10	Eksploatacja nadzorowana	10 000 zł
	SUMA	901 500 zł

Powyższe koszty nie uwzględniają kosztów rozwoju rozwiązania. Dalszy rozwój jest uzależniony od zmian prawnych, do których będziemy musieli się dostosować.

2) Infrastruktura informatyczna i licencje

Zakładamy wydzielenie części kosztów utrzymania sprzętu i licencji na potrzeby obsługi TFG. Koszty te uwzględniają wykorzystanie elementów infrastruktury niezbędnych do bezpiecznego i wydajnego funkcjonowania procesów TFG, w szczególności:

- wykorzystanie obu ośrodków przetwarzania danych UFG (podstawowy i zapasowy - rozdzielone geograficznie),
- infrastruktury serwerowej,

- przestrzeni dyskowej na macierzach objętych mechanizmem replikacji danych,
- infrastruktury sieciowej opartej o najnowsze technologie,
- redundantnych łączy internetowych o bardzo wysokiej przepustowości,
- systemów bezpieczeństwa i kopii zapasowych,
- systemów baz danych,
- oprogramowania serwerowego i aplikacyjnego,
- poczty elektronicznej,
- stanowisk komputerowych wraz z niezbędnym oprogramowaniem,

oraz inne elementy infrastruktury informatycznej niezbędne do uruchomienia rozwiązania.

Lp	Pozycja	Kwota
1	Infrastruktura teleinformatyczna (serwery, macierze, infrastruktura obu ośrodków przetwarzania danych, infrastruktura sieci, oprogramowanie, itp.)	478 000
2	Łączy transmisji danych	15 000
3	Cykliczne testy bezpieczeństwa systemów informatycznych	13 000
4	Utrzymanie systemów informatycznych	159 000
5	Wsparcie producenta dla oprogramowania i sprzętu	135 000
SUMA (rocznie)		800 000

* kwoty w zł brutto

3) Koszty osobowe

Do obsługi procesów TFG zostanie przydzielony zespół pracowników UFG. Wynagrodzenia będą wypłacane w formie dodatków zadaniowych poszerzających obecny zakres obowiązków:

- nadzór nad prawidłową realizacją procesów będą zapewniali dyrektorzy biur merytorycznych: 180 000 zł brutto rocznie

- realizację procesów będą zapewniali wyznaczeni pracownicy biur merytorycznych: 420 000 zł brutto rocznie

Rola	Koszt roczny
Zarządzanie i nadzór	180 000
IT	
Nadzór techniczny	48 000
Administrator sieciowy	30 000
Administrator systemowo-sprzętowy	60 000
Administrator aplikacyjny	30 000
Finanse księgowość	
Nadzór finansowy	36 000
Obsługa składek i rozliczeń	48 000
Kadry i płace	6 000
Biuro obsługi klientów	
Specjaliści	12 000
Zespół analityczny	
Analitycy	72 000
Biuro prawne	
Obsługa prawna	48 000
Administrator bezpieczeństwa informacji	24 000
Administracja	6 000
SUMA	600 000

* kwoty w zł brutto

4) Koszty administracyjne

Koszty administracyjne zostały wydzielone, jako udział procentowy w kosztach ponoszonych obecnie przez UFG. Współczynnik procentowy jest pochodną pracowników zaangażowanych w obsługę TFG w stosunku do ogółu pracowników UFG.

Na koszty administracyjne składają się:

Lp	Pozycja	Kwota
1	Czynsz	5 400
2	Gaz (ogrzewanie)	175
3	Prąd	400
4	Sprzątanie	180

5	Woda	8
6	Usługi porządkowe	20
7	Telefony	400
8	Artykuły biurowe	100
SUMA (miesięcznie)		6 683
SUMA (rocznie)		80 196

** kwoty w zł brutto*

5) Koszty obsługi prawnej, usług doradczych i audytorskich

Obejmują koszty przygotowania niezbędnych niezależnych opinii prawnych w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych, opracowanie niezależnych analiz oraz audytów finansowych. W tej pozycji znajduje się również przygotowanie oddzielnej polityki rachunkowości TFG.

2.2. Zestawienie kosztów

Lp	Pozycja	Koszt
1	Opracowanie rozwiązania informatycznego	900
2	Koszty utrzymania infrastruktury informatycznej i licencji	800
3	Koszty osobowe	600
4	Koszty administracyjne	80
5	Koszty obsługi prawnej, usług doradczych i audytorskich	140
Podsumowanie		2 520

** dane w tysiącach zł, brutto*

**Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych)
wynikających z projektu – wyliczenie kosztów administracyjnych**

Regulacja wpłynie w istotny sposób na funkcjonowanie organizatorów turystyki i pośredników turystycznych poprzez nałożenie na te podmioty nowych obowiązków administracyjno-informacyjnych. Regulacja spowoduje wzrost kosztów finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych związanych z odprowadzaniem składek na Fundusz.

Zgodnie z metodą obliczania kosztów administracyjnych (model kosztu standardowego) szacunkowe koszty dla przedsiębiorców w związku z nowymi obowiązkami informacyjnymi będą wynosić ok. **2 155 140 zł/rok**. Założono, że obydwie czynności administracyjne będą realizowane przez jedną osobę, za stawkę płacy 15 zł brutto/h (pracownik biurowy).

1. Koszt administracyjny związany z obowiązkiem składania deklaracji miesięcznej

KOA = koszt obowiązku administracyjnego = $\{(T * W + KO) * F + KM\} * P * (1-BAU)$

T = czas wykonywania obowiązku informacyjnego: 2h/miesiąc

W = stawka płacy: ok. 15 zł brutto/h

KO = koszty związane z każdorazowym wykonywaniem obowiązków informacyjnych, jeśli znaczące: 0 zł

F = częstotliwość wykonywania obowiązku informacyjnego: 12/rok

KM = koszty materialne, jeśli znaczące: 0 zł

P = populacja: ok. 3 991 przedsiębiorców

BAU = wartość kosztu immanentnego (*business as usual*), który przedsiębiorca i tak by ponosił: 0 zł

deklaracja 1/miesiąc

$KOA = (2h * 15zł * 12) * 3\,991 = 1\,436\,760\,zł$

2. Koszt administracyjny związany z obliczaniem należnej składki, sprawdzeniem liczby klientów oraz dokonywaniem przelewu składki (składka jest opłacana 1/miesiąc)

KOA = koszt obowiązku administracyjnego = $\{(T * W + KO) * F + KM\} * P * (1-BAU)$

T = czas wykonywanie obowiązku informacyjnego: 1h/miesiąc

W = stawka płacy: ok. 15 zł brutto/h

KO = koszty związane z każdorazowym wykonywaniem obowiązków informacyjnych, jeśli znaczące: 0 zł

F = częstotliwość wykonywania obowiązku informacyjnego: 12/rok

KM = koszty materialne, jeśli znaczące: 0 zł

P = populacja: ok. 3 991 przedsiębiorców

BAU = wartość kosztu immanentnego: 0 zł

składka jest opłacana 1/miesiąc

$KOA = (1h \cdot 15zł \cdot 12) \cdot 3\,991 = 718\,380\,zł$

Tabela 1. Koszty administracyjne dla przedsiębiorców w związku z odprowadzaniem składek *

Koszty dla przedsiębiorców	Koszty roczne	Koszty roczne na 1 przedsiębiorcę
Administracyjne – składanie deklaracji	1 436 760 zł	360 zł
Administracyjne – obliczanie składki	718 380 zł	180 zł
SUMA	2 155 140 zł	540 zł

* Liczba przedsiębiorców (organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni) wynosi 3 991.

Warszawa, 11 maja 2016 r.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH
PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O USŁUGACH TURYSTYCZNYCH
ORAZ O ZMIANIE NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW

Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych pismem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 26 lutego 2016 r. został poddany konsultacjom publicznym z następującymi podmiotami:

- 1) Polska Izba Turystyki,
- 2) Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) Polski Związek Organizatorów Turystyki,
- 4) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych,
- 5) Polski Związek Prywatnych Pracodawców Turystyki Lewiatan,
- 6) Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego,
- 7) Polska Izba Hotelarstwa,
- 8) Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych,
- 9) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze,
- 10) Stowarzyszenie „Konferencje i Kongresy w Polsce”,
- 11) Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel,
- 12) Polska Izba Turystyki Młodzieżowej,
- 13) Polska Federacja Campingu i Caravaningu,
- 14) Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych,
- 15) Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”,
- 16) Polska Federacja Pilotażu i Przewodnictwa,
- 17) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 18) Polska Izba Ubezpieczeń,
- 19) Związek Banków Polskich,
- 20) Federacja Konsumentów,
- 21) Stowarzyszenie Konsumentów Polskich,
- 22) Europejskie Centrum Konsumenckie,
- 23) Rzecznik Finansowy,
- 24) Związek Województw RP,
- 25) Marszałkowie Województw.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony także w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sportu i Turystyki. Ponadto, zgodnie z § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny. W trybie przewidzianym przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa wpłynęło jedno zgłoszenie – od Polskiego Związku Motorowego.

W ramach konsultacji publicznych do projektu swoje stanowisko zgłosiły następujące 24 podmioty, tj.:

I) Marszałkowie Województw:

- 1) Warmińsko-Mazurskiego
- 2) Zachodniopomorskiego,
- 3) Lubuskiego,
- 4) Pomorskiego,
- 5) Mazowieckiego
- 6) Opolskiego,
- 7) Małopolskiego,
- 8) Wielkopolskiego,
- 9) Podkarpackiego,
- 10) Podlaskiego,
- 11) Śląskiego,

II) podmioty branży turystycznej:

- 12) Polska Izba Turystyki,
- 13) Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej,
- 14) Polski Związek Organizatorów Turystyki,
- 15) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych,
- 16) Polska Izba Hotelarstwa,
- 17) Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych,
- 18) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze,

III) podmioty branży ubezpieczeniowej i finansowej:

- 19) Polska Izba Ubezpieczeń,
- 20) Rzecznik Finansowy,

IV) podmioty zajmujące się ochroną konsumentów:

- 21) Federacja Konsumentów,
- 22) Europejskie Centrum Konsumenckie,

V) pozostałe podmioty:

- 23) Porozumienie Zielonogórskie,
- 24) Polski Związek Motorowy.

Termin zgłaszania uwag do projektu był określony na dzień 18 marca 2016 r. Ostatnie uwagi do projektu wpłynęły w dniu 4 kwietnia 2016 r.

Spośród ww. podmiotów 7 nie wniosło uwag albo wyraziło ogólne poparcie dla projektu : Polska Izba Hotelarstwa, Stowarzyszenie Zarządców Obiektów Rekreacyjno-Turystycznych, Federacja Konsumentów, Europejskie Centrum Konsumenckie, Porozumienie Zielonogórskie oraz Marszałkowie Województw Podkarpackiego i Lubuskiego.

9 marszałków województw zgłosiło szczegółowe propozycje zmian mających na celu doprecyzowanie zapisów w projekcie lub częściowo wykraczających poza przekazany do konsultacji projekt.

Przedstawione przez marszałków województw uwagi, mające na celu doprecyzowanie projektu, które zostały uwzględnione przez projektodawcę, dotyczyły w szczególności:

- 1) doprecyzowania pojęcia kosztów powrotu klientów w przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, poprzez wskazanie, że obejmują one zarówno koszty biletów lotniczych, jak i transferów na lotnisko oraz koszty zakwaterowania, jeśli zaszła taka konieczność, w tym poniesione indywidualnie przez klientów (Marszałek Województwa Mazowieckiego i Wielkopolskiego);
- 2) jednoznacznego wskazania, iż deklaracje w zakresie wysokości należnej składki do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, należy składać do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 2a ustawy (Marszałek Województwa Mazowieckiego);
- 3) jednoznacznego wskazania podmiotu upoważnionego do kontroli dokumentów wymaganych w związku z wprowadzeniem TFG (Marszałek Województwa Pomorskiego); w uzasadnieniu projektu zostanie podkreślone, iż uprawnienie to będą posiadali marszałkowie województw oraz minister właściwy ds. turystyki;
- 4) doprecyzowania informacji zawartych w wykazie umów zawieranych przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Marszałek Województwa Mazowieckiego i Wielkopolskiego); dane zawarte w wykazie umów zostaną szczegółowo określone w ustawie; zrezygnowano z wydania aktu wykonawczego do ustawy, w którym miał być określony wzór wykazu umów zawartych przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych;
- 5) doprecyzowania procedury wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych poszkodowanym klientom poprzez jednoznaczne wskazanie roli podmiotów biorących udział w procedurze uruchamiania środków z zabezpieczeń finansowych na poszczególnych etapach tego procesu. (Marszałek Województwa Mazowieckiego i Wielkopolskiego); w szczególności poprzez przeniesienie do ustawy odpowiednich przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów formularzy umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, wymaganych w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 88, poz. 499) ;
- 6) wprowadzenia przepisu o potrąceniu wpłaconych składek za odwołane imprezy turystyczne lub w przypadku rezygnacji klienta z kolejnej należnej składki (Marszałek Województwa Mazowieckiego, Warmińsko-Mazurskiego i Śląskiego);
- 7) wprowadzenia przepisu, iż w przypadku ogłoszenia niewypłacalności organizator turystyki i pośrednik turystyczny są zobowiązani przekazać właściwemu marszałkowi województwa wykaz zawartych umów o imprezę turystyczną oraz umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, po uzupełnieniu propozycji przez projektodawcę, iż przekazany wykaz ma dotyczyć umów niezrealizowanych w całości lub w części oraz, że ma zawierać dane

identyfikacyjne poszkodowanych klientów takie jak imię, nazwisko, tel. kontaktowy (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

8) wprowadzenia przepisu, iż podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a-b po dyspozycji marszałka województwa jest zobowiązany bezwarunkowo przekazać wnioskowaną kwotę zaliczki na pokrycie tych kosztów (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

9) wprowadzenia przepisu, iż właściwy marszałek województwa sukcesywnie przekazuje zgłoszenia poszkodowanych klientów podmiotowi, który udzielił organizatorowi turystyki lub pośrednikowi turystycznemu zabezpieczenia finansowego (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

10) wprowadzenia 30-dniowego terminu na weryfikację roszczenia przez gwaranta/ubezpieczyciela z I filaru zabezpieczeń z zastrzeżeniem, że w sprawach wymagających dodatkowego postępowania wyjaśniającego maksymalny termin będzie wynosił 60 dni, a także wprowadzenia 30-dniowego terminu na przekazanie należnych kwot bezpośrednio poszkodowanym klientom, liczonego od dnia otrzymania dyspozycji marszałka województwa co do wypłaty środków (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

11) usunięcia zapisu, iż Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, odpowiada za roszczenia klientów poszkodowanych przez niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych do wysokości środków zgromadzonych na rachunku Funduszu (Marszałek Województwa Mazowieckiego).

Przedstawione przez marszałków województw uwagi mające na celu doprecyzowanie projektu, które nie zostały uwzględnione przez projektodawcę, dotyczyły w szczególności:

1) umieszczenia w projekcie informacji, czy i w jaki sposób składka płacona na TFG będzie zmniejszana w kolejnych latach działalności. (Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego);

Uzasadnienie

Stawka składki do TFG będzie określona w akcie wykonawczym do ustawy; ustawa określi wyłącznie maksymalny (30 zł) i minimalny wymiar składki (0 zł); akt wykonawczy określający wymiar składek będzie mógł być w każdym momencie zmieniony; stawki składek do Funduszu będą mogły w ten sposób być obniżane lub podwyższane w zależności od sytuacji na rynku, liczby niewypłacalności biur podróży, stanu finansów oraz potrzeb Funduszu itp.;

2) wskazania, iż organem właściwym do przyjmowania zgłoszeń poszkodowanych klientów są wyłącznie marszałkowie województw, gdyż tylko taki sposób pozwoli na nadzór nad dokonywanymi wypłatami z zabezpieczenia finansowego oraz rzetelne wydawanie dyspozycji wypłaty środków (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

Uzasadnienie

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów formularzy umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, wymaganych w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 88, poz. 499), zgłoszenia od poszkodowanych klientów mogą przyjmować zarówno marszałkowie województw

jak i podmioty udzielające zabezpieczeń; Projekt został jednocześnie doprecyzowany poprzez wskazanie, iż zgłoszenia będą mogli przyjmować zarówno marszałkowie województw jak i podmioty udzielające zabezpieczeń, po uprzednich uzgodnieniach między nimi w każdym indywidualnym przypadku;

3) wyłączenia spod ochrony TFG klientów, którzy będą poszkodowani przez niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych posiadających zabezpieczenia finansowe w formie rachunku powierniczego (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

Uzasadnienie

W przypadku gdyby klient był zmuszony ponieść dodatkowe koszty związane z powrotem z imprezy turystycznej, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny posiadający zabezpieczenie w formie rachunku powierniczego, wbrew obowiązкови wynikającemu z umowy, nie zapewnił tego powrotu, powinien mieć prawo do zwrotu poniesionych kosztów z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, jeśli te dodatkowe koszty przekroczą kwotę zabezpieczenia klienta znajdującą się na rachunku powierniczym;

4) wprowadzenia dla marszałka województwa prawa do przedłużenia terminu na składanie zgłoszeń przez klientów o 30 dni od terminu 1 roku od dnia upływu obowiązywania zabezpieczenia finansowego z I filaru zabezpieczeń, pod warunkiem, że informacja o wystąpieniu zdarzenia objętego tym zabezpieczeniem, tj. o niewypłacalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, zostanie przekazana podmiotowi udzielającemu zabezpieczenia finansowego w terminie do 1 roku po upływie okresu jego obowiązywania (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

Uzasadnienie

W aktualnie obowiązujących przepisach wzorów formularzy umów gwarancji i ubezpieczenia wskazano, że ochroną są objęte wszystkie umowy zawarte w okresie ich obowiązywania pod warunkiem przekazania gwarantowi/ ubezpieczycielowi informacji o wystąpieniu zdarzenia objętego gwarancją tj. niewypłacalności biura podróży w terminie do 1 roku po upływie okresu obowiązywania gwarancji lub ubezpieczenia; nie oznacza to, że w tym terminie muszą wpłynąć do gwaranta/ubezpieczyciela wszystkie roszczenia;

5) nadania marszałkowi województwa uprawnienia do wystąpienia w każdym czasie do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o wypłatę środków, w wyjątkowych sytuacjach, np. gdy klient w uzasadnionym przypadku nie wniósł zgłoszenia w wymaganym terminie. Uwaga nieuwzględniona (Marszałek Województwa Mazowieckiego);

Uzasadnienie

Z przepisów ogólnych Kodeksu cywilnego wynika uprawnienie klientów do dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych jak i terminy przedawnienia tych roszczeń;

6) wprowadzenia obowiązku dla organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w zakresie składania marszałkowi województwa dwa razy w roku sprawozdania z ewidencji zawartych umów o imprezę turystyczną oraz umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych za okres 6 miesięcy w terminie 7 dni po upływie połowy roku obrotowego oraz za okres 12 miesięcy w terminie 30 dni po zakończeniu roku obrotowego (Marszałek Województwa Podlaskiego);

Uzasadnienie

W opinii projektodawcy składanie dwa razy do roku sprawozdania z ewidencji zawartych umów o imprezę turystyczną oraz umów w zakresie pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych za okres 6 miesięcy w terminie 7 dni po upływie połowy roku obrotowego oraz za okres 12 miesięcy w terminie 30 dni po zakończeniu roku obrotowego, będzie stanowiło nadmierny obowiązek informacyjny. Należy podkreślić, iż deklaracje i składki przedsiębiorcy będą zobowiązani składać co miesiąc.

7) rozszerzenia obowiązku odprowadzania składek do TFG na przedsiębiorców zagranicznych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej (Marszałek Województwa Podlaskiego);

Uzasadnienie

Uwaga nie została uwzględniona albowiem Przepisy dyrektywy 2006/123/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. U. UE L z dnia 27 grudnia 2006 r. Dz.U.UE.L.06.376. 36) nakazują uznawanie jako zabezpieczenie finansowe przedsiębiorcy z UE wykonującego działalność na terytorium RP, zabezpieczenia które uzyskał w kraju w którym posiada siedzibę; w związku z powyższym na przedsiębiorcę takiego nie można nałożyć obowiązku odprowadzania składek do TFG jako II filaru zabezpieczeń, tak samo jak nie można było nałożyć obowiązku posiadania zabezpieczenia z I filaru zabezpieczeń;

Natomiast przedstawione przez marszałków województw uwagi, które wykraczały poza przekazany do konsultacji publicznych projekt i które nie zostały z tego powodu uwzględnione przez projektodawcę dotyczyły w szczególności:

1) nałożenia na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, jako podmiot zapewniający obsługę Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego zadania polegającego na organizacji powrotu do kraju klientów niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Marszałek Województwa Opolskiego i Małopolskiego);

2) wprowadzenia do ustawy definicji rachunku powierniczego jako jednej z form zabezpieczenia finansowego z I filaru zabezpieczeń (Marszałek Województwa Pomorskiego);

3) wprowadzenia przepisu, iż marszałek województwa jest uprawniony do wystąpienia do gwaranta o pisemne uzasadnienie powodów odmowy wypłaty środków klientowi, a w uzasadnionych przypadkach marszałek województwa może podjąć decyzję o wypłacie środków z gwarancji klientowi, mimo odmowy gwaranta, i wydać dyspozycję wypłaty tych środków wraz z pisemnym uzasadnieniem swojej decyzji (Marszałek Województwa Podlaskiego);

Żaden z marszałków województw nie odniósł się negatywnie do istoty projektu, jaką jest powołanie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, co należy uznać za powszechne poparcie przez samorządy wszystkich województw w Polsce dla idei powołania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego jako drugiego filaru zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

Negatywne stanowisko co do istoty projektu, jakim jest powołanie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego przedstawiły 4 podmiotów branży turystycznej: Polska Izba Turystyki, Izba Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej, Polski Związek Organizatorów Turystyki, Polskie Towarzystwo Turystyczno-

Krajoznawcze oraz jeden podmiot branży ubezpieczeniowej - Polska Izba Ubezpieczeń. Główne uwagi podnoszone przez te podmioty w stosunku do projektowanej regulacji, które nie zostały uwzględnione przez projektodawcę dotyczyły w szczególności:

- 1) nałożenia nowego obciążenia w postaci TFG na podmioty działające zgodnie z ustawą o usługach turystycznych, co przełoży się na zagrożenie zwiększenia rozrostu szarej strefy ze względu na konkurencyjność cen (ITRP, PIT);
- 2) postulatu, aby w pierwszej kolejności uchwalić nową ustawę o usługach turystycznych, a dopiero potem nakładać nowe obciążenia finansowe jak i administracyjne na przedsiębiorców (ITRP, PIT);
- 3) podnoszenia kwestii, iż ustawa nie uwzględnia nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniającej rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylającą dyrektywę Rady 90/314/EWG, która w ciągu kolejnych dwóch lat zastąpi dotychczas obowiązującą dyrektywę Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (ITRP PIT);
- 4) podnoszenia kwestii, iż obowiązki wpłat składek do TFG będą dotyczyły także przedsiębiorców wykonujących działalność wyłącznie w kraju, która to działalność w czasie obowiązywania przepisów ustawy do tej pory nie niosła za sobą niewypłacalności oraz konieczności uruchamiania zabezpieczeń z I filaru zabezpieczeń (PTTK);
- 5) stwierdzenia, iż dotychczas obowiązujące zabezpieczenia finansowe z I filaru zabezpieczeń są wystarczające (ITRP, PZOT);
- 6) stwierdzenia, iż planowane koszty funkcjonowania TFG w ramach UFG są w znacznym stopniu nadmierne i nieuzasadnione (PZOT, ITRP);
- 7) podnoszenia, iż obowiązek odprowadzania składek do TFG nie obejmuje przedsiębiorców zagranicznych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej (PZOT, PIT);
- 8) stwierdzenia, iż regulacja dot. wprowadzenia obowiązku w zakresie prowadzenia przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych wykazu (ewidencji) zawartych umów nie uwzględnia używanych od lat przez organizatorów turystyki systemów rezerwacyjnych, w których organizatorzy turystyki ewidencjonują wszystkie zawarte umowy o świadczenie usług turystycznych (PZOT, PIT);
- 9) wprowadzenia nadmiernych obciążeń dla towarzystw ubezpieczeniowych, które zapewniają I filar zabezpieczeń, a w szczególności nakładania na nie obowiązku wyliczania należnych wypłat z TFG, w przypadku gdy zabezpieczenia z I filaru zabezpieczeń okażą się niewystarczające (PIU);
- 10) pominięcia w projekcie kwestii monitoringu działalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w zakresie ich danych finansowych (PIT, ITRP);
- 11) stwierdzenia, iż TFG nie rozwiązuje głównego problemu, jakim jest pełne zabezpieczenie klientów w razie niewypłacalności biura podróży (PIT);

12) postulatu, aby proces wypłat zarówno z I filaru jak i z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego był w gestii marszałka województwa, który powinien przyjmować zgłoszenia co do wypłat na rzecz klientów oraz występować w sprawach wypłat zarówno do gwaranta, jak i, w razie potrzeby, do UFG (PIT);

13) kwestii, iż TFG jest prowadzony jako rachunek w ramach UFG, a nie stanowi osoby prawnej (PIT);

14) postulatu rezygnacji z założenia, że wysokość składki do TFG może być określona na poziomie 0 zł (PIU);

15) postulatu zastąpienia słów: „*umowy gwarancji ubezpieczeniowej i bankowej*” słowami: „*gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej*” (PIU);

16) postulatu zagwarantowania dostępu do wykazu umów podmiotom udzielającym zabezpieczeń finansowych (PIU);

17) postulatu ujednolicenia przepisów końcowych dotyczących terminów wejścia w życie ustawy, poprzez wprowadzenie jednego - 3 miesięcznego od dnia wejścia ustawy - terminu (PIU);

Uwagi negujące ideę utworzenia Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, a także zdecydowana większość szczegółowych uwag kwestionujących zasady jego funkcjonowania nie zostały uwzględnione przez projektodawcę. Zdaniem projektodawcy przygotowana regulacja ma za zadanie w krótkim czasie wzmocnić zabezpieczenia finansowe organizatorów turystyki i pośredników turystycznych na wypadek ich niewypłacalności. W świetle komplikującej się sytuacji geopolitycznej, dotyczącej najpopularniejszych kierunków wyjazdów turystycznych polskich turystów korzystających z usług biur podróży (Egiptu, Tunezji, Turcji) i w związku z nasilającym się w świecie terroryzmem, nastąpił wzrost zagrożenia dla płynności finansowej, a co za tym idzie wzrost ryzyka wystąpienia serii niewypłacalności biur podróży w trakcie sezonu turystycznego. W związku z powyższym konieczne jest wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności i pilne wprowadzenie II filaru zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży, poprzez wprowadzenie nowego Funduszu prowadzonego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Stworzenie rezerwy finansowej w systemie zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych – systemu uzupełniającego – pozwoli na zgromadzenie niezbędnych środków, gdyby w przyszłości podstawowe zabezpieczenie finansowe organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie było wystarczające na zapewnienie powrotu do kraju oraz na zwrot wpłat dla klientów. W związku z tym projektowana regulacja – czyli projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw – zakłada pozostawienie I filaru istniejącego już systemu w dotychczasowym kształcie oraz ograniczenie nowelizacji ustawy do niezbędnych zmian związanych z wprowadzeniem II filaru do systemu zabezpieczeń. Ma to na celu jak najszybsze wzmocnienie ochrony klientów korzystających z usług biur podróży.

Część (3 z 5) podmiotów branży turystycznej i ubezpieczeniowej, które negatywnie odniosły się do idei projektu, niezależnie od negatywnego stanowiska przekazała uwagi dotyczące wprowadzenia zmian w projekcie. Część z tych uwag została uwzględniona przez projektodawcę. Natomiast poparcie propozycji zawartych w projekcie dotyczących powołania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w ramach Ubezpieczeniowego Funduszu

Gwarancyjnego wyraziły Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych i Rzecznik Finansowy. Niezależnie od ogólnego poparcia projektowanej regulacji podmioty te zgłosiły uwagi do projektu.

Uwzględnione w projekcie uwagi przedstawicieli branży turystycznej i ubezpieczeniowej dotyczyły w szczególności następujących kwestii:

- 1) doprecyzowania i uproszczenia procedury uruchamiania środków zarówno z I jak i II filaru zabezpieczeń organizatorów turystyki i pośredników turystycznych na wypadek ich niewypłacalności (PIT, PIU) w zakresie dotyczącym wskazania podmiotów odpowiedzialnych i zadań za które odpowiadają oraz precyzyjnych terminów ich realizacji na ile to jest konieczne;
- 2) uzupełnienia w projekcie kwestii regulacji zwrotu składki lub zarachowania jej na poczet kolejnych wpłat od nowych umów o imprezę w razie odwołania imprezy przez biuro podróży lub rezygnacji przez klienta z imprezy (PIT, PZOT, PIU);
- 3) rozszerzenia katalogu rażących naruszeń wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego o:
 - zawieranie z klientami umów o świadczenie usługi turystycznych i przyjmowanie od klientów wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną pomimo nierealizowania zawartych już umów;
 - zawieranie umów, o których mowa w art. 5 ust. 2, na kwoty zabezpieczenia finansowego niższe, niż minimalna wysokość zabezpieczenia wymaganego od przedsiębiorcy (PIU);
- 4) wprowadzenia regulacji o konieczności rozliczenia środków przez marszałka województwa z otrzymanych z TFG po realizacji zadania w zakresie zapewnienia pokrycia kosztów powrotu z imprez klientów poszkodowanych przez niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (PIU);
- 5) doprecyzowania zapisów dotyczących rozdzielenia środków finansowych UFG przeznaczonych na realizację innych zadań niż wynikające z TFG od środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań TFG (PIU);
- 6) doprecyzowania delegacji ustawowych do wydania aktów wykonawczych wynikających z ustawy w zakresie dotyczącym organów wydających te akty oraz wytycznych do ich wydania (PIU) zarówno pod względem wskazania organów odpowiedzialnych za wydanie tych aktów, zakresu delegacji jak i wytycznych do, ich wydania;
- 7) usunięcia z projektu ustawy przepisów dot. kosztów funkcjonowania TFG w ramach UFG przy rozwinieciu tej kwestii w ramach Oceny Skutków Regulacji (PIU);
- 8) wprowadzenia przepisów przejściowych, dotyczących objęcia ochroną wynikającą z TFG klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, którzy wykupili lub wykupią imprezy turystyczne lub usługi turystyczne od niewypłacalnych organizatorów turystyki lub pośredników turystycznych, w przypadku gdy zabezpieczenia finansowe z I filaru zabezpieczeń okażą się niewystarczające, a niewypłacalność organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nastąpiła po wejściu w życie ustawy (PIU).
- 9) postulatu wprowadzenia obowiązku uwidaczniania w umowie o imprezę turystyczną wysokości składki na TFG zapłaconej od tej umowy przez biuro podróży (PIT, PIU);

Podkreślenia wymaga, iż w trakcie przeprowadzanych w roku 2015 r. konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych, który to projekt wprowadzał w ustawie o usługach turystycznych tylko jedną zmianę dotyczącą wskazania marszałka województwa jako podmiotu wykonującego czynności związane z zapewnieniem powrotu z imprezy turystycznej, w przypadku niezapewnienia tego powrotu przez niewypłacalnego

organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, znaczna część marszałków województw oraz przedstawicieli branży turystycznej i ubezpieczeniowej podkreślała w swoich pismach, iż koniecznym jest wzmocnienie systemu zabezpieczeń finansowych na rzecz klientów niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o dodatkowy filar tych zabezpieczeń w postaci Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego. Przedmiotowy projekt stanowi realizację ww. postulatów.

Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag podmiotów zgłaszających uwagi i stanowiska Ministerstwa Sportu i Turystyki do tych uwag zawarte jest w załączonej tabeli pt. „Zestawienie uwag zgłoszonych na piśmie w toku konsultacji publicznych do projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw”.

Załącznik:

Zestawienie uwag zgłoszonych na piśmie w toku konsultacji publicznych do projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.